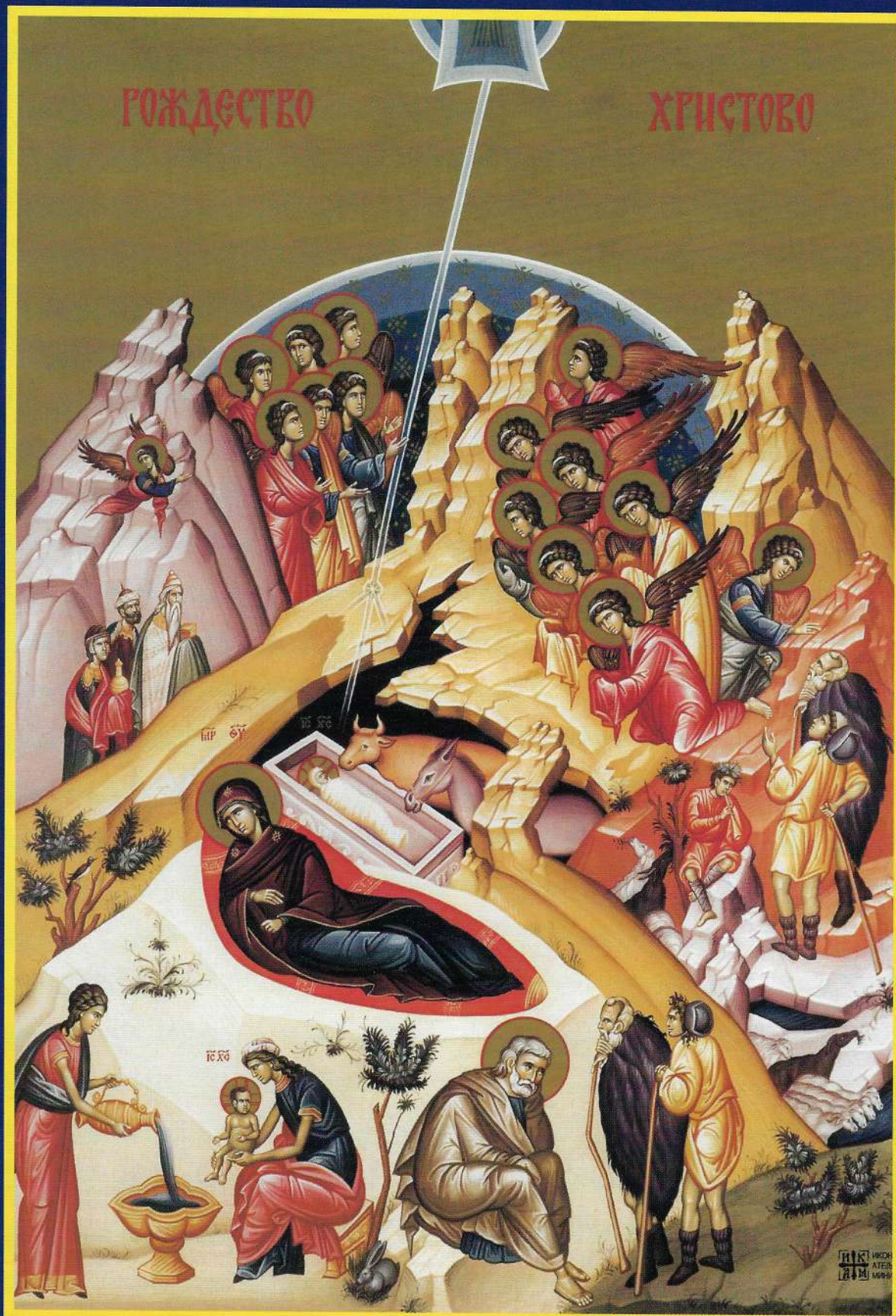

СВЕТИ САВА ГОРЊОКАРАЛОВАЧКИ

ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ • БРОЈ 6, ЈАНУАР 2005. • ЦИЈЕНА 8 КН

МИР БОЖИЈИ - ХРИСТОС СЕ РОДИ
ВАИСТИНУ СЕ РОДИ

Српска православна црква
Својој духовној деци о Божићу 2004. године
ПАВАЉЕ

По милости Божијој Православни архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски, са свим Архијерејима Српске православне цркве, свештенству, монаштву и свима синовима и кћерима наше Свете Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни божићни поздрав:

Мир божији – Христос се роди!

*Јер се данас рађа Божији Син Јединородни,
Сјајношћу Славе Његове,*

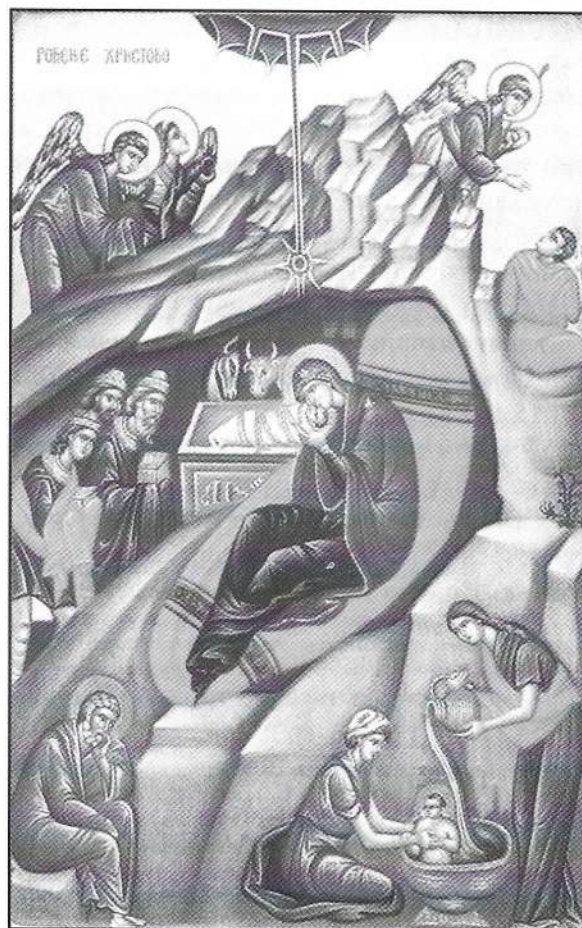
Обличје бића и вечности Његове

(Св. Јован Дамаскин, беседа на Свето Христово рођење)

Ево дана који су очекивали старозаветни пророци (Ис 2,2-3; Јер 23,5-6; Јез 34,23; Мих 5,2); ево дана за којим су чезнули старозаветни праведници (1. Мој 12,3; 5. Мој 18,15); ево дана који је обећан свима који су Господа тражили (Пс 118,24), “јер будући по природи Савршени Бог, постао је по природи Савршени човек – Он Исти, не променивши природу, нити привидним чинећи оваплоћење” по речима Св. Јована Дамаскина.

Данас нам се, христољубива браћо и сестре, драга наша децо духовна, роди Син Божији који постаде Син човечији, остајући чудесно и Богом и човеком. Данас се силом и дејством Духа Светога, од Дјеве, Пресвете Богородице, роди Спаситељ света, Цар Израјлов, син Давидов (Мт 15,22). Зато и певамо са Светим Григоријем Богословом: “О новог ли мешања! О чуднога ли сједињења! Онај који јесте постаје, и Нестворени ствара се.”

Неколико пута поновисмо да се Господ данас роди и заиста је тако. Величина наших празника и јесте у томе што они на чудесан начин тај догађај чине поново присутним и стварним. То бива јасније ако имамо на уму библијско поимање памћења, сећања, што увек подразумева оприсутњавање тога догађаја. Наш свет и век у коме живимо готово да и не познаје ову истину. Отуда овај, као и сваки други празник, људи често доживљавају као успомену на нешто што се некада давно негде догодило, нечега што је лепо да се сећамо, јер како се то обично каже, то су наши леви стари обичаји. Међутим, празници су понајмање обичаји. На првом месту они испуњавају наш живот смислом, и то смислом постојања, освећујући време у којем живимо. Хришћани који знају да је Христос дошао, који су свесни Његовог присуства и у дому и на Светој Литургији, и који ишчекују Његов други долазак, они имају сасвим другачији однос према животу, његовом смислу и вредностима, за разлику од оних који не размишљају на овакав начин а траже некакав смисао у свету који их окружује.

Данашњи Празник нам открива да нисмо позвани само да будемо добри, честити, племенити и узорни грађани, већ далеко више од тога: да постанемо деца Божија. Да се старамо о свету који нас окружује и да тај свет приносимо Богу како би вечно постојао. Није ли то и решење еколошке кризе. Није ли решење овог проблема, као и сваког другог, у враћању на библијски, хришћански поглед на свет. Сигурно јесте за оне који имају уши да чују и очи да виде.

Свето писмо, та књига живота, јасно нам говори о свему томе. Свет и човек створени од Бога, из небића (1. Мој 1,1). У себи самом они немају ништа што би их држало у постојању без Бога. Само у заједници са Богом, могуће је наше постојање, наш живот. Тај живот нама Бог нуди, али нас не приморава да позив прихватимо. Будући да нас је створио по лику своме (1. Мој 1,26), даровао нам је дакле, слободу и од нас очекује да слободу пројавимо као љубав, као потврдан одговор на Божији позив. Адам и Ева су, нажалост, своју слободу пројавили на негативан начин, нису прихватили Божији позив, (1. Мој 3,6), али Господ ни њих, као ни нас, није оставио (1. Мој 3, 15), већ је наставио да промишља о човеку и да га припрема за долазак Месије који ће спасити и свет и човека (Јер 31, 31-33).

Како ће га спасити, подсмешљиво нас питају људи овог века. А ми одговарамо – спасиће нас тако што ће Бог постати човек, а да при том остане Бог. И то се управо дешава на данашњи дан. Бог постаје човек. Данас се спасење објавило свету.

А од чега нас то Господ спасава? питају они даље. То је заиста тешко објаснити. Онај ко не види потребу да буде спасен тешко му је о тој потреби да говори. Само се човек окамењеног срца не ужасава над свим невољама, патњама и страдањима које испуњавају овај свет. Колико је само суза на овим просторима проливано у историји? Зар нисмо у овој години славили два века од првог српског устанка и ослобођење од вековног ропства, сетивши се наших светих и славних предака, *који су показали љубав од које нема веће, да живот свој положи за ближње своје* (Јн 15,13). Сећајући се њих и тих великих дана, нама као потомцима ових дивних Христољубаца и братољубаца, срца су била испуњена радошћу. Нажалост, толико је ратова, убистава, злочина, сваковрсних неправди и понижења било у ових десет година. Колико је деце остало без родитеља, колико родитеља без деце, колико суза проливано за родним прагом, за водом која нас је прво запојила, за ваздухом који смо прво удахнули? И треба ли још набрајати све невоље у долини плача, како овај наш свет назива отац Јустин Поповић. Мир Божији, који овај дан доноси, недостајао је нашем народу више од хлеба.

Радујмо се зато данас дарованом спасењу, али радујмо се томе дару на месту где се он дарује, а то је Црква. Чудесна и тајанствена реалност Празника не остварује се на сваком месту, мада је спасоносна за свако место. Та реалност празника остварује се само у Цркви, на светом Собрању, у Светој Литургији. Ту се Божић слави, ту се примају његови дарови у Светој евхаристији, где се ми сједињујемо са Богом који је постао човек. "Зато празнујемо, не театрално, него божански; не светски, него надсветски; празнујемо не наш празник, него боље рећи Господњи празник, не болести, него оздрављење, не саздање, него пресаздање" (Св. Григорије Богослов).

Али, наше спасење се не завршава данас. Оно је данас почело своје остварење. По речима Св. Григорија Богослова: „Пошто смо услед зла отпали од добробића, било је потребно да нас Господ себи поново врати кроз оваплоћење. Али ни ово оваплоћење само по себи није довољно – било је потребно и крсно страдање и славно Васкрсење (Јн 12,27) и све то Господ чини ради нашег спасења. Зато Свети Јован Златоусти кличе: „О новог чуда! О неисказане благодати! Христос се бори, а ја венац примам! Он војује против ђавола, а ја односим победу над ђаволом!“

Иако те Дарове примам у Светој Литургији, нажалост, и данас је много оних који не долазе у свете храмове. Ипак наше није да их осуђујемо, већ молимо Господа да и њих приведе спасењу. Морамо имати на уму да никоме не смемо оспорити слободу. Свако има право да извор и смисао свога живота не види у заједници са Богом. Господ ни њих не напушта већ им даје право на живот, време за покајање и промену њихове погубне одлуке. И за њих се молимо да се науче

од мудраца који су се клањали звездама, али кад видеше Господа - Њему се поклонили, јер је Он дошао да их ослободи од робовања звездама и веровања у судбину (Владика Николај).

Док се у свету прокламује слобода, нашој браћи на Косову и Метохији одузима се чак и право на живот. На њима се испуњавају речи Христове да и птице и животиње имају свој дом, а они, као и Син човечији, немају где главу сколинити (Мт 8,22). Нашој браћи на распетом Косову и Метохији, разорени су домови, спаљена огњишта, порушени вековни храмови, гробови прекопани. На земљи, коју смо крвљу платили, они немају право да живе.

Њима, пре свих, упућујемо речи које је Христос упутио својим следбеницима: „*Не бој се мало стадо...*“ (Лк 12, 32). Опстајати и опстати данас на Косову и Метохији, могуће је заиста једино са Господом. Зато нека их Господ обрадује неисказаном радошћу. Не желимо данас да прозивамо оне који су криви за такво стање и њих нека обасја светлост данашњег Дана, не би ли схватили сву дубину греха који чине, не само према нашој браћи, већ и према себи и своме потомству. Нека Господ њима опрости *јер не знају шта раде*, а ми праштамо ради љубави Христове, јер само љубављу испуњени, можемо разумети величину данашњег дана, Празника мира. Само таквом љубављу, можемо се радовати са Витлејемским пастирима и са анђелима певати о миру: „*Слава на висини Богу и на земљи мир, међ људима добра воља*“ (Лк 2,14).

Љубав Христова, која нас је данас обасјала, позива нас да такву љубав дарујемо свима. Говоримо о љубави која је начин Божијег постојања а ми, будући боголики, позвани смо да такву љубав имамо.

У име те љубави, позивамо нашу браћу у Републици Македонији, који су у расколу, да се окрену новорођеном Богомладенцу, да се у заједници радујемо, јер је Он дошао да бисмо сви били једно, како каже Господ: „Да сви једно буду, као ти, Оче, што си у мени и ја у теби, да и они у нама једно буду, да свијет вјерује да си ме ти послао“ (Јн 17,21).

Због тог спасоносног јединства позивамо сву нашу православну браћу у Црној Гори да се у међусобној љубави саберу око колевке Богомладенца Христа, јер су, без обзира на разлике у племенском и националном изјашњавању браћа и по Богу и по заједничким прецима. И поручујемо им да нас не спасавају ни нације ни партије него Црква Божја чију узвишнеу службу мира и спасења врши Митрополија Црногорско-приморска и остале Светосавске епархије у Црној Гори. Зато се молимо Богу да мир свој и Божићну радост излије на све оне који у миру, љубави и вери живе.

Посебно се обраћамо нашој духовној деци у расејању, али и у Отаџбини, која живе у верски мешовитим срединама, да према свима покажу не само разумевање, јер је то за хришћанина мало, већ љубав. Ми нисмо позвани не само да другога трпимо већ да

другога волимо, по речима Христовим: „И ако поздрављате само браћу своју, шта одвише чините? Не чине ли тако и незнабошци?“ (Мт 5, 47). Нека се нико због нашег имена или наших дела, не нађе увређен, а камо ли повређен. То је оно што од срца желимо, за то се Богу молимо и на то Вас, децо наша духовна, позивамо.

Позивамо на љубав и мудрост најодговорније људе у нашој земљи, све оне који утичу на очување вредности и стварању закона на којима почива држава, један народ и многи народи, да не забораве да је ово хришћанска земља, да се не постиде свога имена и порекла, да нас се не постиде преци наши кад пред њих изађемо. Позивајући их на свест да је земља у којој живимо хришћанска, ми не тражимо „права царска“, већ тражимо да се истина не проглашава за лаж, нити лаж за истину, неморал за морал.

Од оних који су најодговорнији за васпитавање наше деце и за сварање услова у којима наша деца стасавају, тражимо да не занемаре библијску истину и циљ који је пред човека постављен, а то је да човек постане Бог по благодати. Свети апостол Павле јасно поручује: *„Све ми је дозвољено, али све не користим; све ми је дозвољено, али не дам да ишта овлада мноме“* (1. Кор 6,12).

Позивамо наше духовне кћери, да рађају децу, а не да их нерођене у утроби убијају изговарајући се планирањем породице. Нека се нико не правда сиромаштвом. Деци јесте потребно много тога, али највише им је потребно љубави и мира у породици. Љубав не зависи од новца, често бива, што је више новца, љубави је мање. Љубав и мир су данас најпотребнији нашем друштву и нашој породици. Реформе, о којима се причало и прича, имају и добре стране. Али, ако наш живот не доживи преображај, ако љубав Христолику не поставимо за основу нашег живљења, узалуд је сваки труд и рад, као што рече апостол Павле: *„Ако језике човечије и анђеоске говорим, а љубави немам, онда сам као звоно које јечи, или као кумвал који звечи“* (1. Кор 13,1).

Празнујући Христово рођење, које је човека прославило, радосно ускликнимо са пастирима, запевајмо са анђелима, поклонимо се са Мудрацима Рођеноме Богу и благодарношћу одајмо Богомладенцу који је сишао с неба да нас уведе у Царско небеско.

Молимо се новорођеном Богомладенцу да у години која долази буде мање немира а више мира, мање мржње а више љубави, мање неслоге а више слоге и сваког благослова Божијег. На Вас, децо наша духовна, призивамо благослов Божији да у миру и љубави са Богом и људима прославите новорођеног богомладенца, поздрављајући једни друге радосним божићним поздравом:

Дано У Патријаршији српској, У Београду, о Божићу 2004. године. Ваши молитвеници пред Богомладенцем Христом:

Архиепископ пећки,

Митрополит београдско-карловачки и

Патријарх српски ПАВЛЕ

Митрополит загребачко-љубљански ЈОВАН

Митрополит црногорско-приморски АМФИЛОХИЈЕ

Митрополит средњезападноамерички ХРИСТОФОР

Митрополит дабробосански НИКОЛАЈ

Епископ шабачко-ваљевски ЛАВРЕНТИЈЕ

Епископ нишки ИРИНЕЈ

Епископ зворничко-тузлански ВАСИЛИЈЕ

Епископ сремски ВАСИЛИЈЕ

Епископ бањалучки ЈЕФРЕМ

Епископ будимски ЛУКИЈАН

Епископ канадски ГЕОРГИЈЕ

Епископ банатски НИКАНОР

Епископ за Америку и Канаду

Митрополије новограчаничке ЛОНГИН

Епископ источноамерички МИТРОФАН

Епископ жички ХРИЗОСТОМ

Епископ бачки ИРИНЕЈ

Епископ британско-скандинавски ДОСИТЕЈ

Епископ рашко-призренски АРТЕМИЈЕ

Епископ умировљени захумско-херцеговачки

АТАНАСИЈЕ

Епископ бихаћко-петровачки ХРИЗОСТОМ

Епископ осечко-пољски и барањски ЛУКИЈАН

Епископ средњоевропски КОНСТАНТИН

Епископ западноевропски ЛУКА

Епископ тимочки ЈУСТИН

Епископ врањски ПАХОМИЈЕ

Епископ шумадијски ЈОВАН

Епископ славонски САВА

Епископ браничевски ИГЊАТИЈЕ

Епископ милешевски ФИЛАРЕТ

Епископ далматински ФОТИЈЕ

Епископ будимљанско-никшићки ЈОАНИКИЈЕ

Епископ захумско-херцеговачки ГРИГОРИЈЕ

Епископ аустралијско-новозеландски

Митрополије новограчаничке МИЛУТИН

Епископ горњокарловачки ГЕРАСИМ

Викарни Епископ хвостански АТАНАСИЈЕ

Викарни Епископ јегарски ПОРФИРИЈЕ

Викарни Епископ липљански ТЕОДОСИЈЕ

Викарни Епископ диоклијски ЈОВАН

Викарни Епископ хумски МАКСИМ

ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА

Митрополит велешки и повардарски ЈОВАН,

патријарашки егзарх аутономне

Охридске архиепископије

Епископ полошко-кумановски ЈОАКИМ

Епископ дремвишки и мјестобљуститељ Епархије

битолске МАРКО

***Мир Божији - Христос се роди!
Ваистину се роди!***

Папирјарх буџарски Кирил Рођење Христово

Из књиѣ "Пут Господњи", Ниш 1970. године

Велика је тајна побожности: Бог се јави у тијелу" (1. Тимотеју 3,16). И то се зби оне свевишње ноћи када се у Витлејемској пећини родио Богомладенац Исус, о Коме је писано у закону и пророцима. Небо објави ту велику радост земљи, анђели опјеваше то чудно рођење, пастири и мудраци се поклонили Рођеном од Дјеве и понесоше Му дарове.

Та тајна велика је по својој недостижности за људски ум; велика је и по свом изузетном значају за људе; велика је за свијет и по својој непролазности.

Људски је ум не може да обухвати, јер он нема моћи да се у њу удуби толико пронициљиво да би је разумио. Људски ум не може да обухвати и ову неисказиву величину Рођења Божјег. Само богом-просвјешћени ум, који смирено клечи пред Богом, може да буде обасјан величином и тајном искупљења и да доспје до њених свјетлих дубина у којима се огледа Божанство.

Који догађај у људској историји може да има такав искључив значај за човјека, наиме, да га препороди, обнови, да га учини новим човјеком, као што га је искупио и начинио Син Божји? Нема таквог догађаја у историјској судбини човјечанства, који би својим бљеском, макар и издалека, напомињао долазак Сина Божјег у свијет да бисмо ми постали синови Божји (Галатима 4, 4-5).

А величина тајне рођења Божијег види се и у њеној историјској непролазности. Вјекови пролазе, а она је непромјењива у вјери толиког броја вјерујућих људи који су се кроз њу спасавали.

"Велика је тајна побожности: Бог се јавио у тијелу". То је нов дан, објављен новом звијездом која је засјала на небу у ноћи Рођења Божјег. Разданило се

послије дуге ноћи која је била згуснула свој мрак у човјековој души. Но, ноћ гријеха прође. С радошћу дочекаше долазак Сина Божјег у свијет сви они које је ноћ изнурила и намучила, која их је била свезала као робове гријеха (Јован 8,34). Они се одазваше гласу Христовом и нађоше покој душама својим. Тако су дочекивали и тако дочекују велику посјету с Неба они који вјерују у Христа у току свих вјекова.

Долазак Сина Божјег на земљу био је предсказан од старих пророка, којима је Бог био открио Своју вољу да би спасао оне који гину, привлачећи их Својом бескрајном љубављу. И они, који су вјеровали пороцима, нису престајали да се надају милости Божјој. Погледом управљени навише они тражаху знакове испуњеног времена када треба да се излије љубав Божја на цијелу земљу, љубав спасоносна за синове људске. Они први видјеше те знаке, протумачише их у свјетлости пророчанске вјере, и повјероваше. Они су били први који су видјели у

свијетлом животу и у чудној ријечи Рођеног од Дјеве знаке Божје благодати, мудрости и силе. И повјероваше свом душом – мишљу и срцем. Они су били међу првима који су примили Сина Божјег у срца своја, као у храм благодарности и љубави; у разум свој – као у свијетли двор познања, као у драгоцјену ризницу истине; у душу своју – као пријесто Божји, да би Христос царевао до вијека.

Тако су доживјели и тако дочекују долазак Христов у свијет и рођење Његово у душама сви они који су повјеровали у Њега као у Сина Божјег и Спаситеља, јер душе њихове жеђују за спасењем, срца њихова чезну за духовним ослобођењем. За све њих Рођење Христово је пресвјетли дан вјере и чврст темељ наде њихове да ће Онај, Који је дошао у свијет да би спасао оне што гину, ући у њихове душе да их спасе. И они се радују.

Рођење Христово је свештени празник радости. Данас се радује Црква Божја. Радује се небо. Радује се земља. Радује се сваки човјек. Радује се цијела васељена, Небо, тј. радују се анђели Божји, зато што се Син Божји родио, због тога што Рођеног од Дјеве прослављају вјерна срца са огромном тријумфалном свечаношћу. Зар нису анђели Божји службени духови, који у послани на службу онима који ће наслиједити земљу? (Јеврејима 1,14). Они се радују, што су они који траже спасење у свијетлој радости великог празника најсвјетлијег Ангела Завјета (Малахија 3,1) – Сина Божјег. Радост Божје Цркве сједињује се с радошћу анђела.

Радују се и светитељи и угодници Божји који су овдје на земљи засијали подвигом бого-угодне светости. Они се радују, зато што је на земљу сишао Свети над светима (Данило 9,24), од кога су

они добили свјетлост и силу за њихово дјело на земљи. Они се радују зато што је на данашњи дан и наша радост пуна; због тога што је подвиг њиховог живота нашао одјека у вјери, побожности и животу дјецѐ Божје на земљи.

Колико је велика радост што се разлива по цијелој земљи! Радује се човјек, зато што је од Бога дошао Спаситељ Који ће га водити по свјетлости разума, по мудрости живота, да би га довео ка спасењу овдје, у земаљском животу, и за вјечност.

Радује се људско срце које жедно тражи срећу, и силу. Један силан вођа може му дати и срећу, и силу, и моћи ће да га изведе у широк пут у свијет, на коме је сила и срећа. Он се родио! Радује се људска савјест која није увијек у стању да побједи своју немоћ и закон зла. И она сада већ има великог вођу на путу ка добру.

Радују се праведници на земљи, зато што је велико Сунце правде изгрејало и што се налазе под Његовим животворним зрацима. Зар се не радују и грјешници, који упознају своје гријехе и који желе кроз Великог Спаситеља да се домогну силе?

Радост је захватила и оне који су на беспућу, који су послѣ дугог лутања схватили да су изгубили прави пут. Они сами не могу да савладају беспуће и да сами изађу на прави пут. Али је дошао Онај, Који ће им показати тај пут свјетлости Своје Звијезде – у Самоме Себи.

Радост озарава срца духовне немоћи и неплодности. Зар Спаситељ неће и њих да помиљује Својим благословом и да их подигне као здраве, силне и честитије људе?

Радосни су многи духовни слијепци, измучени сљепачким корацима по мраку, јер знају да Његова свјетлост враћа вид души; радосни су многи глухи и ниједи који су сазнали за чудотворну силу Сина Божјег, која је излијечила безброј људи у свијету. Он је дошао ради оних који страдају, па зар Га неће сусрести на својим животним

путевима да Га моле као они из Исусовог времена: "Исусе, Сине Божји, помиљуј нас!"

Зар му се не радује уморни и освешћени колебљивац, који се колеба између добра и зла, између силе и слабости, те је због тога увијек туђ истинском животу?

Према томе, радујмо се радосћу цијеле Божје Цркве, радосћу неба и земље. Радујмо се и благодаримо Богу, због тога што нас је заволео, и шаље нам чедо љубавио Господа Исуса Христа, да би нас спасао; и за ту љубав узвратимо, како са радосћу наших срдаца, тако и чистом и свепреданом љубављу према Богу и Божанском Младенцу.

Али сам Син Божји, Чије рођење данас са таквом радосћу славимо, каже: "Ко има љубав к Мени, држаће ријеч моју" (Јован 14,23). Нема другог начина да покажемо своју љубав према Њему, но кад испуњавамо Његове заповјести. Тиме ћемо остварити дубоки смисао наше радости поводом данашњег великог празника.

Дакле, слиједимо велико учење Сина Божјег, како би наша љубав према њему била истинска и не скрећимо са врховног циља нашег живота, просвећеног јеванђељском вјером – до спасења. Тако ћемо са радосћу дочекати рођење Сина Божјег, али ћемо Га и примити у себе и поднијети Му нашу послушност као дар вјере, благодарности и љубави. Клећећи пред Њим као смирени послушници и ми ћемо се препородити за нови живот, постаћемо нови људи. Рођење Христово биће и наше ново рођење, данашњи свјетли празник биће и наш рођедан.

Ово је велики благослов на данашњи празник за све оне, који су повјеровали у Њега, јер Христос царује ва вијек вијека (Откровење 11,15). Амин!

На небу ликују сви анђели
и радују се људи на земљи данас;
весели се свака твар због рођења
Спаса Господа у Витлејему,
јер престаде свако лукавство идољско,
и Христос царује кроз све вијекове!
(Богордичина стихара на литији)

Ој, бадњаче, бадњаче,
Ти наш стари рођаче,
Добро си нам дошао у кућу ушао!
Мили српски бадњаче,
Ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче,
Рођаче, рођаче.

Доносиш нам много среће,
Сваког добра пуне вреће.
Ти нам Христа објављујеш,
Њега славиш и казујеш.
Мили српски бадњаче,
Ти наш стари рођаче,
Бадњаче, бадњаче,
Рођаче, рођаче.

Колко, колко варница,
Толко, толко срећица,
И толико оваца, и толико јањаца;
Мили српски бадњаче,
Ти наш стари рођаче,
Бадњаче бадњаче, рођаче, рођаче.

Христос нам се родио,
У пећину спустио,
Да свуд љубав посије
И озебле огрије.
Мили српски бадњаче,
Ти наш стари рођаче,
Бадњаче бадњаче, рођаче, рођаче.

Епископ горњокарловачки Симеон (Злоковић)

Бојомладенцу о Божићу

У овој светој ноћи, Богомладенче, осећамо Истину Твог Богорођења. Кроз наше душе и њихов крхки сасуд струји тајна Твог уколевања. Вером Те видимо повијеног у пеленама, љубављу се приближујемо Твојој колевци, надом узлазимо до Тебе, да сједимо с Тобом. Ти си зато и дошао у свет да нам дадеш живота у изобиљу.

Живот нам без Тебе, Сине Божји, претвара се у пакао на земљи. Без Твоје љубави све је празно, све лажно, све обмана. Уроњени у свет времена између две вечности само у Теби налазимо уоприште и путоказ ка циљу. Без заједнице с Тобом нестајемо бедно у времену коме једино Ти дајеш пуноћу. Време се креће или ка теби или у ништавило. Ти свему дајеш садржај и смисао. Испуни и нас Собом, Сине Божји, данас када по милости Твојој доживљавамо чар Твог присуства.

Данас Те осећамо у души као у Твојој колевци. Песма коју су анђели запевали на витлејемском небу и пастири према њима доле, вечна је тема Твог Богорођења. Певају је и данас наша осећања у додиру душе са Иском. У Твојој Тајни достижемо небо, јер Ти си постао човек да би ми постали слични Богу. Наша данашња радост је радост од Твоје близине, од додира с Тобом, Сине Божји Јединородни.

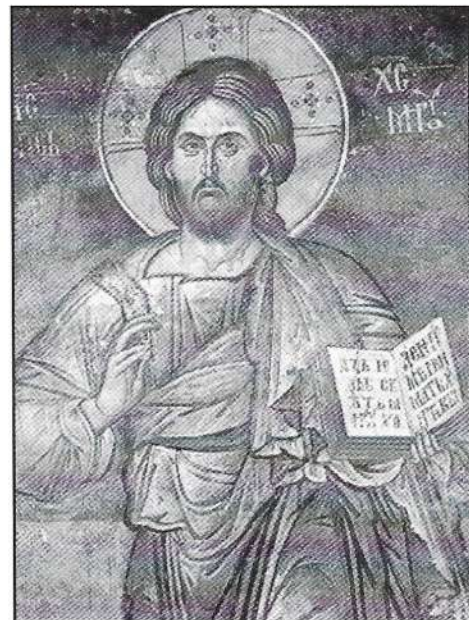
Векови протичу а људске очи увек Те траже. Све што постоји од Тебе је добило суштину. Видовите очи зато те свуда називу. Све је на свој начин симбол Тебе, Логосе Божји, Логико вечности и времена. Ти си невидљива мета мудраца, скривена истина испитивача и откривена радост Твојих проповедника. Ти си у свему и испред свега као дан од очију до видика. Оснажи нас да Те видимо у Вечности кроз завесу твари у коју

си Ти унео тајну њеног постојања. Све што постоји зрачи твоју тајну о себи и о Теби, јер је кроз тебе постало све што је постало.

Када смо са Тобом, Господе, лако премошћујемо све нескладе и све неравнине и све противуречности између нас и Вечности. Твоја пуноћа уклања све оскудности и уздиже живе душе до савршенства деце Божје. Уздижеш нас до равни са које се сагледа смисао, циљ и мера свих ствари. У Твом одсуству несклад побеђује, противуречности раздиру, а лепота и смисао ствари повлачи се испред ума људског да нечиста срца не оскрнаве Светињу. Од нечиста срца чуваш тајну симбола од којих је испреден овај свет са Твојом тајном у себи. Ти си пуноћа Живота и Истине. У Теби ништа не почиње и ништа се не свршава, јер си од Вечности Син Божји Јединородни. Погледај и на нас оскудне, долиј у нас од Твог Духа који додаје живот у грехом обамрле душе.

Светлост Твоје Истине, Господе, раздањује у срцу и уму човековом. И најсјајнија светлост која допире до нашег ока, само је бледи символ светлости која зрачи од Тебе и обасјава све који долазе на свет. Што смо друго до ли дах Духа Животворнога који је усут у крхки сасуд од прашине. Помози нам, Сине Божји, да крхки сасуд нашег духа не постане још за живота жива гробница обамрле душе. Данас на дан Твог Рођења покажи милост према нама слабима. Уздигни нас да Те можемо славити снажно и одано попут светих Твојих.

Кад осетимо тежњу за Тобом, животворна струја пронице сваку живу душу. Ретки су који данас не мисле на Тебе, који не зажеље Твоју близину. И тамо где је изгледало сећање на Тебе, где је вера слаба, данас проструји светлост Твоје Истине, осећа се Твоја близина. Не заборављаш Ти ни

онда када смо у беспућима и странпутицама. И најокорјелији грех данас се често застиди од Твоје близине. Твоје нас око прати и Твоја љубав нас стално призива.

Уверио си нас преко Твојих светих да и човек, слично бес-телеснима, у тренутцима надахнућа може сагледати узвишену Истину и суштину ствари. Ти помажеш Твојим светима да кроз завесу од твари, коју је закон трајања у греху учинио непробојном, сагледају Тебе и суштину света којег си створио. Кад смо са Тобом улазимо умом и срцем у Царство духа и тада нам све око нас изгледа као драперија на несагледној бини на којој Дух Божји Свети кроз тебе изводи велику драму живота. Данас на дан Твога рођења осећамо се као повраћени у загрљај Оца Небеског. Помози, Господе, да што чешће доживљавамо узвишену истину и лепоту царства Божјег, које је нада овог света греха и пролазности.

Слобода коју си нам подарио из љубави, Господе, и наш грех умрежили су нас у сплет сила овог света. Из тог сплета тешко нам се придружити Теби. Грех нас је сурвао дубоко испод равни вечности, па наша историја исписује пролазност испуњену патњом и жалошћу бића под грехом. Потребна нам је помоћ Твоја и помоћ Твојих светих да се поново уздигнемо до висине са које се сагледаш Ти и пуна Истина Твог

Богорођења. Дан Твог Рођења је и дан милости Твоје у којој се вечност и време додирују не само у Теби, него и у нама грехом онемоћалим. Помози нам, Господе, да заволимо славу непролазну, да све што ослепљује дух за истину престане бити предмет наше љубави и наших жеља. Уздигни нас макар само данас до висине са које се назире Царство Свете Тројице. Са те равни сагледаше Те пророци и доживеше духоносци. Помози нам да се и ми данас приближимо висини са које се сагледа Твоја Тајна.

Да смо никли из земље, небо никада не би постало тема и жеља нашег духа. Да је наша тајна сва у времену, никада не би стремили вечном, нити би осетили икада потребу за Твојом близином. Наша је тајна у вечности, па Те стога тражимо и стога осећамо узвишеност и лепоту Твоје Колевке. Неки блажени немир обузима нас данас слично као птице када осете дах нових предела у којим их чека нови живот. Као да и ми данас осећамо и духовно сагледамо Твоје

нове пределе у којима Ти делиш обитељи светима својим. Подржи, Господе, у нама овај данашњи блажени немир, да Те стално тражимо, да чезнемо за Твојим Царством, да увек осећамо Твоје присуство као што дете осећа присуство родитеља свог.

Подстакнути Твојом тајном, Господе, чезнемо за слободом деце Божје. Ти си тако хтео, да само чедност и смиреност у овом свету носе печат лепоте више него ли све остале врлине и квалитете. Задовољи нашу тежњу за чистотом и савршенством. Лишени чедности и смирености померамо Те често из срца у апстракцију, пуну жалосног маловерја и сумњи које нас лишавају благодати. Помози нам, Богомладенче да Те чистим срцем зажелимо, јер су чедност и смиреност најближе Теби. Твоја близина надахњује и оспособљава за љубав која се приноси, која све од себе и саму себе даје на Твој олтар.

Своју снагу духа трошимо на путевима до среће, коју не

налазимо, и задовољстава која нам преседају. Ако се једног дана све пустиње људском руком претворе у плодна поља, све појате ако се замене палатама, опет ће патња и жалост пратити човека. Нема тог хлеба ни тог богатства, Господе, које може задовољити душу лишену Твоје благодати. Радосници духа, које си прве назвао својим малим стадом, нису имали ништа спољашње на шта би им човек могао завидети. Па ипак они су били најсрећнији људи који су ходали по овој земљи греха. Они су имали Тебе у срцу – највеће богатство за које се може залепити људско срце. Обогасти и нас, Сине Божји, оптерећене и заробљене страстима, а осиромашене духом и истином. Данас ми је потребна Твоја помоћ. Јер људском руком преобличени свет почео је да пада као проклетство на његову главу. Умиремо засићени стварима, а гладни духом. Помози нам да увек будемо са Тобом: и поред Твоје колевке, и на Гори, и на Голготи и у Вечности.

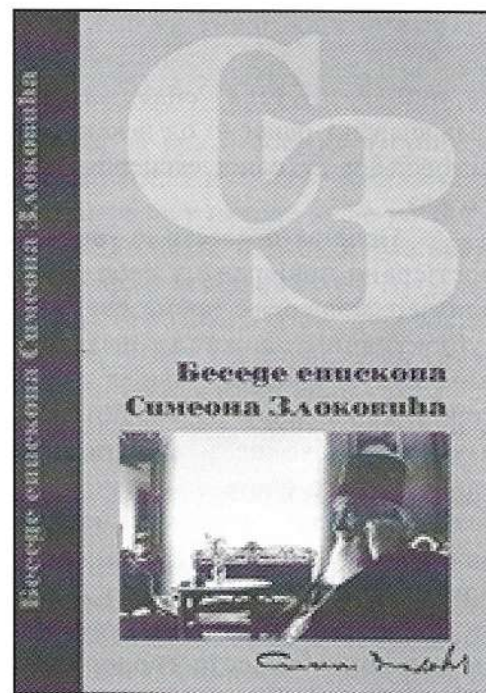
Представљамо вам књију

“Беседе Епископа Симеона Злоковића”

У издању Епархије горњокарловачке и Епархије далматинске изашла је књига “Беседе Епископа Симеона Злоковића”, који је био Епископ у Епархији горњокарловачкој од 1951. до 1990. године, када се упокојио у Господу. Хиротонија Епископа Симеона била је 16/26 јула 1951. године и обавио ју је Патријарх Викентије с неколико Епископа.

Књига бесједа, блаженог спомена Владике Симеона Горњокарловачког је драгоцен бисер. Први пут су на једном мјесту сабране његове Васкршње бесједе, пригодне и празничне бесједе, бриљантно писане, јасне и разумљиве свима, а дубоке мисли,

поруке и поуке. Епископ Симеон вјеру и рјечи потврђивао је животом и дјелом, о чему најбоље свједоче његове ријечи: “Хришћанске истине, тајне неба и земље, како су виђене у Јеванђељу, нису исто што и тајне и истине овог материјалног света. Оне се другачије доживљавају и другачије казују. Нема тог проповедника, ма колико био уман и дубок који ће одушевити, ако иза његових речи не стоји вера у смирењу и љубав у доживљају. Док, опет, смирена реч о Богу, ма била и букварски једноставна, плениће све људе од вере.”

Књија се може наручити путем Е-маила:

spco-karlovac@eparhija-gornjokarlovacka.hr
kontakt@eparhija-gornjokarlovacka.hr

Прелести

Словенска ријеч “прелест” се етимолошки састоји од коријена “лест”, односно лаж и, обмана, заблуда и префикса “пре” који значењски појачава и повећава дејство или особину. Дакле, прелест је нарочито опасна, нарочито страшна духовна заблуда или обмана, која човјеку долази од демона.

Прелест је губитак духовних оријентира. Прелест је понављање гријеха Адама и сатане, када човјек изван правилног духовног развоја, ван аскезе и учења о спасењу Православне Цркве жели да постигне духовне висине; када он без уподобљења Богу кроз живот по јеванђелским заповестима и борбу са гријехом жели да буде једнак Богу. Наравно, многи људи који се налазе у прелести ће одрицати да желе да буду једнаки Богу; међутим у њиховој подсвијести постоји погубна идеја о сопственом духовном значају, мисао о висини сопственог унутарњег живота.

Како се рађа прелест? Прелест почиње од непослушности Цркви, тражења некаквих нарочитих путева спасења и усавршавања односно од некаквог самовољног духовног експериментисања.

Почетак прелести је увијек претјерано повјерење у себе. На примјер, повјерење према својим субјективним доживљајима и њихово култивисање; услјед тога код човјека могу да се појаве извјесне визуелне и аудитивне слике. Сlike своје фантазије и демонске појаве такви људи често доживљавају као Божанско откровење или појаву Анђела.

Основа прелести, као и сваког гријеха, јесте гордост и надменост, а сама гордост има неколико аспеката, неколико облика. Гордост према људима – свјетовна гордост – јесте оно што

називамо охолошћу. Други облик гордости је гордост духовна, гордост пред Богом, када човјеку изгледа да има пуноћу врлина и све што му је потребно за спасење, да му нико и ништа није потребно.

Горди човјек у прелести је увјерен да у није потребна помоћ чак ни благодати Божије, већ да све сам може да постигне, својим умом и подвигом своје личне воље.

Овдје почиње премјештање центра духовног живота од Бога на самог себе, овдје почиње духовни егоцентризам. Човјек жели да црпи духовне снаге у себи самом, у својим мистичким и личним откривењима.

Слично се сличним привлачи, то је закон духовне симпатије. Због тога гордост доводи човјека у везу, односно у нарочиту блискост са духом гордости – сатаном. Душа гордог почиње да прима информације од демона, информације из свијета палих, одбачених, тамних духова; информације у виду блиставих идеја, које он доживљава као духовна открића и сматра да још ни један подвижник није имао таква познања каквих се он удостојио.

У болести осјећања и емоција сатана му даје некакве чудне екстазе. Оне му изгледају као благодат Духа Светога, као највише духовно стање, рај његове душе, а у ствари ове екстазе представљају само лукава дејства страсти које рађа и преображава демонска сила. Дакле, сличну нервну узбуђеност, узбуђеност плоти и крви он доживљава као духовна, Богом дана стања. Међутим треба рећи да ова сатанска надахнућа и екстазе у дубини своје душе он ипак осјећа као нешто страно и туђе. Због тога се код духовно обманутих, тј. прелешћених људи приливи “радости” смјењују падом расположења и очајањем. Готово код свих обманутих људи периодично

наступају стања паклене тјескобе када они желе да заврше живот самоубиством.

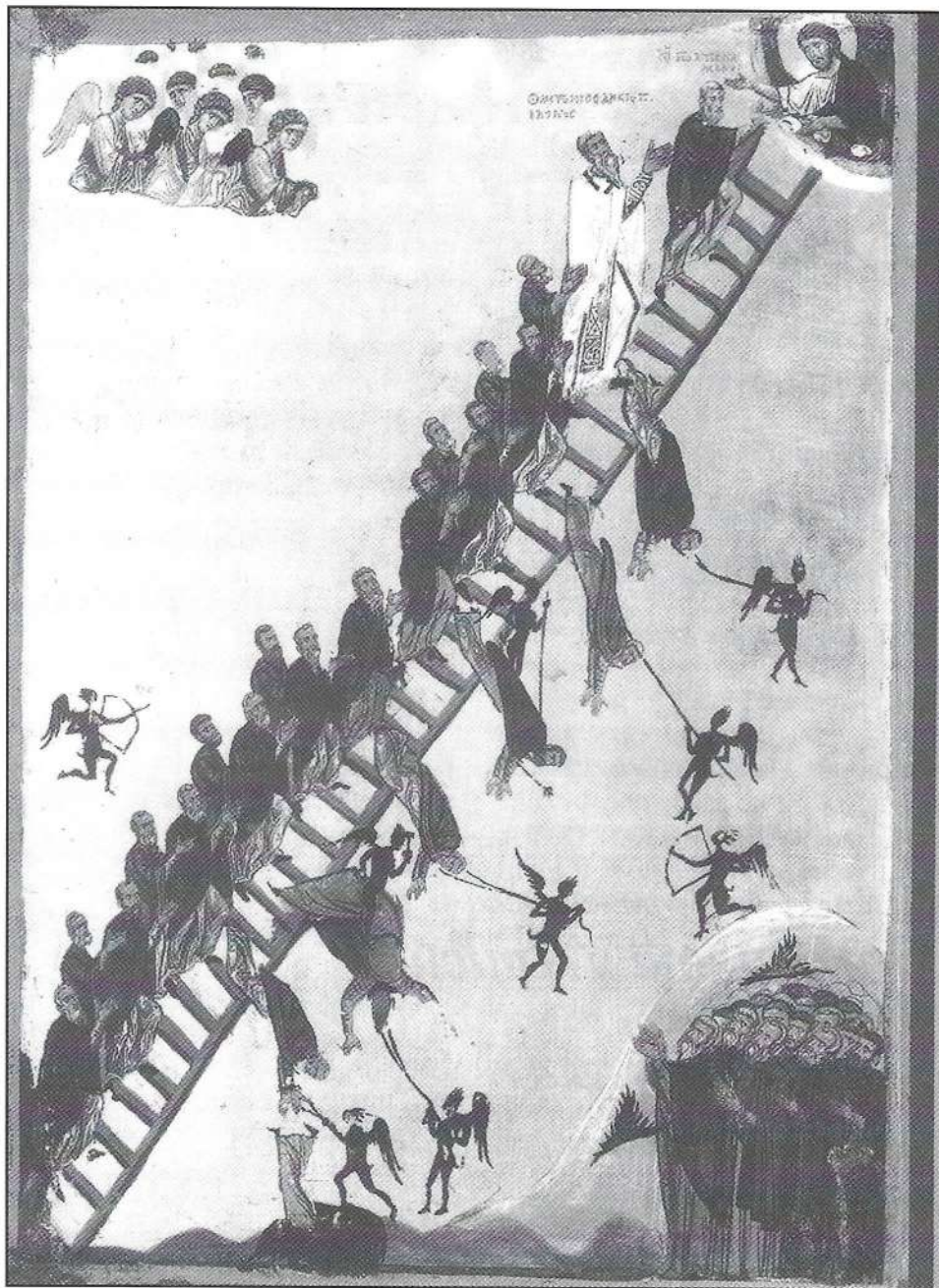
Прелешћени човјек добија информације и на нивоу осјећања. Он може да има некакве чудне визије које личе на визије наркомана: понекад су то хаотичне слике, а понекад читаве сцене које пред њим приказује демон. У вријеме молитве, он такође, често замишља на визуелном плану оно за што се моли, замишља слике раја или пакла. (Фантазија и визуелне представе за вријеме молитве већ представљају патологију молитве, а често, премда не увијек – један од симптома прелести). Понекад он чује гласове које доживљава као гласове Анђела – чувара или као Херувимско појање. И на крају долази до закључка да му више нико није потребан: ни учитељ ни књиге ни искуство Цркве, да га је Бог изабрао за пророка, за Свог сабеседника и да он добија све своје сугестије и мисли непосредно од Њега. Тада овај човек потпуно престаје да прихвата оно што му други говоре. Уколико га уверавају да он противуречи Светим Оцима, то за њега није аргумент, јер он у дубини душе сматра да су Свети Оци можда и досегли извјесну висину, али да се он узнео изнад њих и да види више него они. Ако га убјеђују да је то од демона, он сматра да са њим говоре непросвјешћени људи, који једноставно не схватају његову духовну висину, јер говоре са позиција свог незнања и ништавности. Због тога прелешћени у свом срцу дубоко презире оне који покушавају да му отворе очи и да га изведу из овог погубног стања.

Често су у прелест падали људи који су брзо напредовали у духовном животу и затим “се одушевили” самим собом. До овог стања обично не долази одмах; оно започиње, по правилу, од

противречења, а затим непослушања оним лицима која су постављена изнад нас; за мирјанина то је црквена јерархија, за монаха игуман и духовни отац. Затим непослушање прелази у потпуно презирање свих савјета и мржњу према ономе ко разобличава човјека. Човјек сам постаје себи идол, не може истински да се моли Богу, макар и веома дуго молитвословио, јер права молитва подразумјева осјећање сопствене немоћи, а он обраћајући се Богу, подсвјесно сматра да већ има све што му је потребно за спасење. И Бог за њега постаје сувишан и непотребан.

Прелешћени човјек у својој молитви стално тражи нова “запањујућа” откривења, “снажна” духовна осјећања. Он као да постаје гурман својих сопствених страсти које му ђаво показује у виду високих духовних осјећања. Мрачни духови иду у сусрет његовој души која је за њих отворена, иду ка његовом унутрашњем зову, и човјеку изгледа да он овдје, на земљи доживљава исто што и Анђели на небу; овдје на земљи он зна и види оно што у рају созерцавају хорови Светих.

Овакав човјек себе постепено боготвори, постепено почиње да осјећа да је он некакав центар цијелог свијета. Он не може да воли друге људе јер он воли само себе... Он воли себе са некаквим религиозним страхопоштовањем и зато га нервирају они који се не односе према њему исто тако. Често човјек који се налази у прелести као да је у непријатељству и рату са свим осталим људима; он може да призна само онога ко поверује у његове умиљене врлине и у његову наводну светост. Ови људи дегрирају и умно и духовно; за околину они често постају предмет смијеха. Код њих понекад за вријеме молитве у нервном, страсном узбуђењу почињу конвулзије, грчеви, цури им пјена из устију, они прекидају молитву неким страним усклицима и

крицима. Међутим, без обзира на ово тешко стање они се ипак отржењују. Чини им се да је свијет неправедан према њима, прогони их и мучи као све пророке.

У житијима Светих читамо о случајевима прелести, о визијама које ду духовно обманути, преслећни људи сматрали за појаву Спаситеља, Мајке Божије и Анђела; о захтевању околини да их поштује. Обично они који падну у прелест, као они који упадају у вучју замку, остају у њој, не могу да се исчупају; човјека од прелести може да спаси само нарочита благодат Божија. Само неки снажан и страشان потрес

може да врати човјеку изгубљено смирење и да васпостави усмјереност његове душе ка Богу. Управо зато, ако се и дешавају случајеви исцјељења, оно се одвија кроз огромне патње, дуготрајне болести или неки очигледан уплив Божанске силе. Због тога на духовном путу гордост представља највећу опасност.

Да, сви гријеси удаљавају човјека од Бога, сваки гријех је тајни савез са демоном, али је гордост најстрашнија од свега. Она човјека чини својим међу палим духовима; чини га јединственим духом са сатаном.

*Архимандрит Рафаил Карелин
(из књије “С Хришћом ка висојама обожена”)*

Велики духовници наших времена

Свети Јован Кронштајски

Свети Јован Кронштатски је рођен 1829. године у Архангелској губернији на крајњем сјеверу Русије, од оца Иље и мајке Теодоре. Имајући у виду да је рођен слабашан, родитељи су инсистирали да буде прве ноћи крштен и добије име Јован по светитељу Јовану Рилском. Дјетињство је провео у напорном раду и сиромаштву. Послије основне школе у мјесту рођења, завршава успјешно богословију и уписује се на Духовну академију у Петрограду. Јовану убрзо умире отац и он преузима сву бригу о породици. Иако размишља о монаштву он по завршетку студија, са благословом мајке, 1855. год.

ступа у брак са Јелисаветом, кћерком кронштатског протe, и постаје свештеник у цркви Св. Ап. Андреја у Кронштату. Јован у браку са супругом живи потпуно дјевствено. Радећи много од самог почетка своје узвишене и тешке службе постаје раднички свештеник, сиротињски пастир, отац бједних и жедних, лекар болних, спаситељ грешних.

Истрајно овако проводи 52 године службе Богу и повјереним му душама, служећи Свету Литургију свакога дана.

Јован је предавао вјеронауку у школи 32 године, изградио Дом трудољубља у Петрограду за гладне и сироте; дом од 100 постеља за

бескућнике, старачки дом и др. Ову личност, непрекидне молитве и милости, Господ награди даром чудотворства да су многи послије Јованове молитве постајали здрави, што је био знак народу да је Јован Божји угодник и да га Господ чује и на његову љубав се народ одазива. Цијела Русија па и шире знају за Светог Јована и траже помоћ, сви од цара па до посљедњег сиромаша. Овај свети чудотворац се Богу представио 20. 12. 1908. г. док је као свети канонизован 1964. г. и слави се 19. октобра и 20. децембра. Од светитеља су остали многи писани трагови у виду проповједи као и његов дневник „Мој живот у Христу“

Свети Јован Кронштајски

Мој живот у Христу

(одломци из књије)

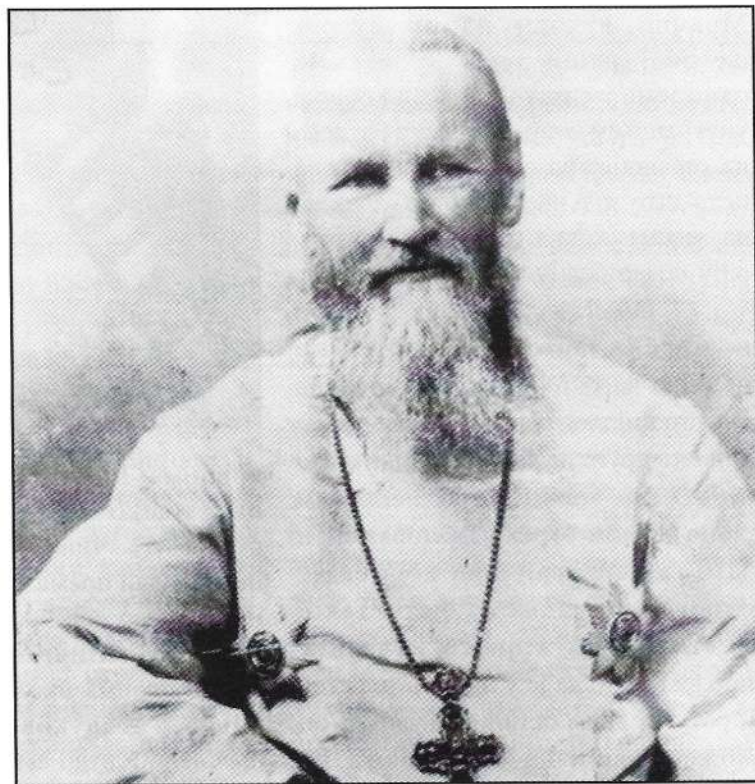
Често имај на уму да је зло у теби, а не у другим људима. Таквим увјерењем, потпуно истинитим, сачуваћеш себе од многих грјехова и страсти. Често је наша несрећа у томе што своје зло приписујемо другим људима.

Бог је дуготрпљив и милостив према теби; ти то сваког дана осјетиш више пута. Буди онда и ти дуготрпљив и милосрдан према браћи својој, испуни ријечи апостола, који за љубав првенствено каже да „дуго трпи и благотворна је“ (1. Кор. 13:4). Ти желиш да те Господ наслађује љубављу; наслађуј и ти срца других њежном љубављу и срдчним опхођењем.

Настој да допреш до дјетиње једноставности у опхођењу са људима и у молитви Богу. Једноставност је највеће добро и највеће достојанство човјеково. Бог је савршено једноставан зато што је савршено духован, савршено добар. И нека се твоја душа не дјели на добро и зло.

Молитва је - вода жива, којом душа гаси своју жеђ.

Хиљадама пута сам осјетио у срцу да послије причешћивања Светим Тајнама или послије усрдне молитве поводом неког гријеха, страсти, патње или тјескобе, Господ, молитвама Владичице – или сама

Свети Јован Кронштајски

Владичица по милости Господњој – као да мом духу дарује другачију природу - чисту, добру, величанствену, свијетлу, мудру, облагодатењу – умјесто нечисте, утучене, троме, малодушне, мрачне, отупјеле, зле. Много пута су се у мени десиле велике, чудне промјене, на моје сопствено изненађење, а често и на изненађење других. Слава милосрђу Твоме, Господе, које си показао на мени грешнику!

Иако Бог зна наше потребе, молитва је неопходна ради очишћења и просвјетљења наше душе. Добро је стајати на сунцу – јер је топло и свијетло, па се тако и на молитви пред Богом – нашим диховним сунцем – и гријемо и просвјетљујемо.

Свакодневна топла молитва доводи нас до најискреније и најчвршће увјерености у бесмртност наше душе и блаженства тога невештаственога вијека; јер све насладе молитве човјек црпи из Бога Духа; сву снагу он позајмљује од Њега, исто као што је, по Његовој благодати, позајмљује и од Мајке Божије, од Анђела и светих.

Господе! Твоје је име – Љубав: не одбаци мене, заблудјелог човјека. Твоје је име – Моћ: оснажи мене, изнемоглог и палог: Твоје је име – Свјетлост: просвјетли душу моју, помрачену житејским страстима. Твоје име је – Мир: умири метежну душу моју. Твоје име је – Милост: немој престати да ми прашташ.

Господе! Нека се за Тебе Јединог привеже моје срце, нека се не везује за било шта земно: Јер је у привезаности за земно патња, тјескоба, невоље; нека ништа што је земно не буде драгоцјено срцу, већ јединог Господа да поштујемо више од свега, и све небеско, и душу створену по обличју Његовом – душу бесмртну, разумну, словесну, слободни дах уста Божијих. Нека за срце не постоје земни идоли: новац, јело, одјећа, чинови, одликовања и друго. Треба користити само једноставну, безукусну храну, како не би привукла срце, па ни тада је не треба узимати много, већ само колико је потребно за окрепљење.

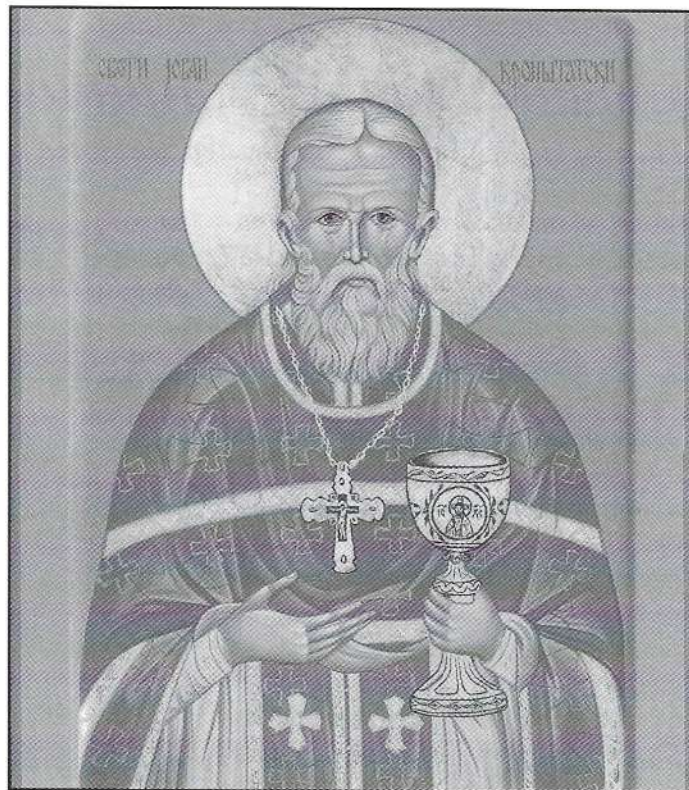
Постоји у мени Учитељ који ми је даровао живот: свака Његова ријеч јесте ријеч живота, па значи, и сама истина. Ја Њему – све вјерујем, а свему што се противи рјечи Његовој – у мојим мислима или у срцу, или што долази од других људи – не вјерујем и сматрам за лаж, сматрам смрћу за душу.

Говори и чини сваку правду, без сумњичавости, смјело, чврсто и одлучно. Избјегавај сумњу, бојажљивост, тромост и неодлучност. “Јер нам Бог не даде духа страха, него силе, љубави и чистоте” (2. Тим. 1;7). Господ наш је Господ силе.

Да ти је Господ близу, увјерићеш се кад осјетиш да, молећи се Богу, ти Њега не дотичеш само мишљу и срцем, већ и уснама. “Близу ти је ријеч у устима твојим и у срцу твоме” (Рим. 10;8), тј. Бог.

На све начине чувај безазленост срца, једноставност вјере, наде љубави, кроткости, смирења, незлобивсоти. Свако добро је од Бога и Бог је свако добро за нас: ето, у томе је једноставност вјере, наде и љубави.

“Да дође царство Твоје,” то јест, да се Ти потпуно зацариш у нашим срцима.

Зар Ја за тебе нисам све, и Отац, и Син, и Свети Дух – Бог твој и Живот твој, смирење твоје, радост и блаженство твоје? И твоје богатство, и твоје јело и пиће, твоја одјећа и све твоје? За шта ћеш се привезати? Зар за прашину? Зашто си се на мене сажалио (кад сам дошао) у лику ближњег? Зар због прашине? Зар за Мене, Који сам све створио, зар за Мене, коју земљу и камен могу у хљебове претворити и учинити да вода потече из камена? Буди увијек са Мном и у Мени и увијек ћеш бити смирен и радостан. Да ли је икад пропало твоје уздање у Мене? Нисам ли те увијек смиривао и оживотворавао?

Господ ме је створио, из небића привео у биће, палог ме обновио кроз Своја страдања и смрт; грешног ме очистио и усинио, обећао наслијеђивање вјечитих добара, просвјетлио ме свјетлошћу Свога Јеванђеља: очински ме кажњава и прашта, сунцем обасјава, храну Своју, најслаћу и најживотворнију – Тијело и Крв ми Своју предаје; здрављем ме опасује. А шта Му ја дајем за узврат? Чиме му могу узвратити? Ничим, осим да Му, колико је у мојој моћи, останем вјеран, кроз испуњење Његових заповјести и постојано, одлучно супротстављање гријеху и ђаволу.

Господе, као што је Прволику својствено да привлачи и присваја ликове, да се у њих усељује и живи у њима, тако би и онима, који су створени по лику Твоме, морало бити својствено да свом љубављу и свом усрдношћу стреме Прволику, да би се за Њега приљубили. Међутим, плот наша, жудна и сластољубива, угојена и трема, одваја нас од Тебе: нама су нужни пост и уздржање, а ми смо страствени према јелу. Укрепи нас у уздржавању!

Велики духовници наших времена

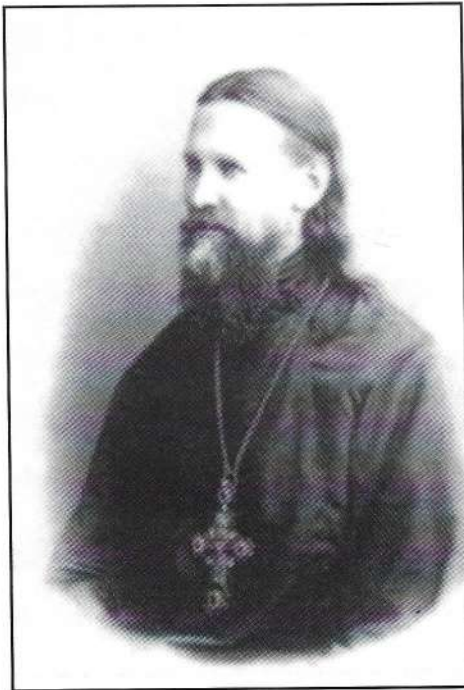
Свѣти Јован Кронштатски

Новине и часописи из разних перспектива оцјењују животи и дјело оца Јована.

М.О. Меншиков у расиропштањеном листу "Ново Вријеме" 1909. године, бр. 11795:

Отац Јован живи у свијести цијеле Русије далеко више од других значајних личности, владара, војсковођа, проналазача, пјесника и мислилаца. Он има необичан, чак јединствен однос према срцу народа. Многи значајни писци, као Достојевски и Тургенев, или научници као Менделеев, умиру међу нама. И ма колико им слава била велика, њихова смрт окупља углавном образоване. Само Божији човјек, као отац Јован, сједињује у себи љубав свих. Са његовим именом су спојени свети осјећаји, који сваку сељанку, сваког чобанина и сваког робијаша са њим везују. Мисао о њему, свјетли у њиховој свјести. Као свијећа пред Божијом иконом. Руски народ воли Божијег човјека и стога иде тако незадрживо и повјерљиво ка њему. Онај ко је западао у беспутне животне кризе код оца Јована је налазио прави путоказ. Онај кога су нападале безизлазне бриге и очајање пред њим је отварао своје срце и враћао се оснажен и са чврстим поуздањем. Онај кога је живот без мјере притискао, и погађао му људски понос и повјерење јавности долазио је оцу Јовану и добијао помоћ. Он је подизао палог, окруживао добротом одбаченог. Он је људима снажио љековито поуздање по коме и њима пут ка Оцу стоји отворен. Сви су долазили оцу Јовану, и његово их је дубоко саосјећајно и љубављу обилно срце све примало. Он је уистину био пријатељ и духовни отац цијелог Руског народа, стога су на стотине хиљада људи, свих слојева и образовања долазили у Кронштат. Сви су они тражили његову молитву коју је Бог испуњавао. Његова непоколебиво чврста вјера која и брда покреће,

његова пламена, непосредна молитва и дубоко саосећање према свакоме – привлачили су ка њему све људе".

Е. Посељанин у часопису "Руски поломник", 1909. године, бр. 4 ише:

"Отац Јован је дјеловао сопственим примјером и честитим поступањем. Његов јединствени Дневник не говори само о његовој силној вјери, него и о ријеткој моћи размишљања о благодатној снази духа која достиже висине Псалама. Са њиме... се угасило и силно свјетло које је у мрачне мозгове народа зрачило истину, правичност и топлу љубав према Највишем. Одређење оца Јована се састојало у томе да сам вјерује и да буди вјеру и у другима, да сам корача у Царство Божије и да са собом води и друге".

В. Розанов посматра духовно-историјски значај оца Јована у "Новом Времену" 1909. год. Бр. 11775:

"Међу носиоцима духа свога времена, отац Јован чини највишу тачку духовног стремљења

и прикључује се старцу серафиму Саровском и митрополиту Филарету Московском. Старц Серафим, пустињак просједовао је пророчку прозорљивост. Митрополит Филарет бјеше неупоредив у одређивању догматских истина. Отац Јован Кронштатски је, као свештеник, био духовни отац народа. Његови дани су протекли међу људима, у дјелима љубави међу њима. Он је у деветнаестом вијеку посједовао (као у првом хришћанству) највиши дар једног хришћанина: дар помажуће – исцјељујуће молитве. То потврђују безбројни документовани случајеви. Његова личност се уздигла преко уобичајене људске мјере: у њему је, уствари, дјеловало нешто надприродно, чудесно. Разни љекари су свједочили да отац Јован показује необично душевно и физичко здравље и хармонију. Просто речено, њему је од дјетињства подарен вишак животне снаге, из чије пуноће је он црпео и давао даље – болесницима и слабима. Овај извор благодатне снаге привлачио је к њему људе. То је сасвим природно. Народ хоће, као апостол Тома, да опипа и осјети. Отац Јован је за Руски народ постао живи свједок стварности и снаге Православља, мисионар вјере и апостол праве Божије љубави".

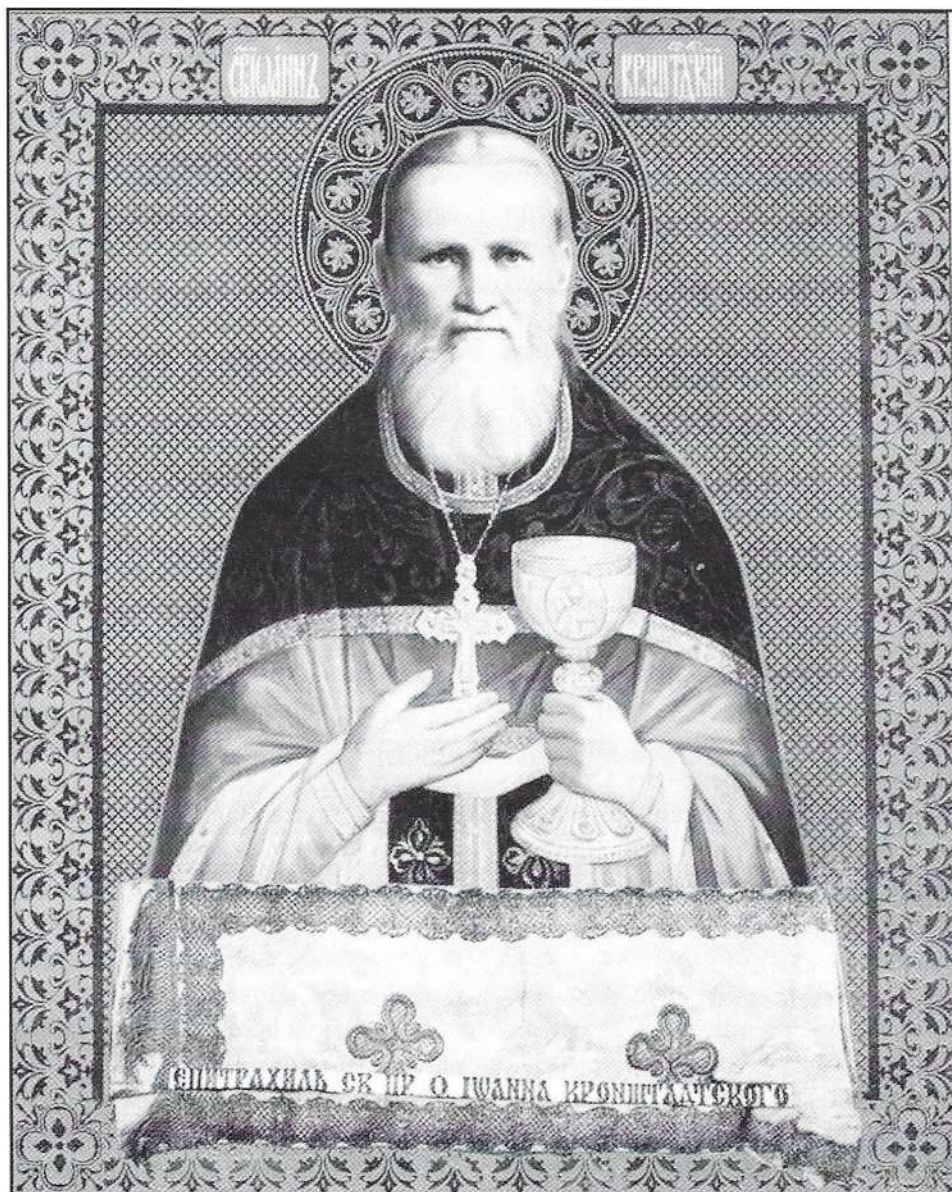
19. октобра 1909. год. Прошјојереј С. Пушјанин ише:

"У наше вријеме, кад туђа невоља никога не забрињава, кад небројени умиру од глади, кад у градовима има на хиљаде наравствено и физички пропалих особа, долази отац Јован као једини између нас са досад невиђеним милосрђем. Он се показује заправо као представник неког другог покрета, као становник неког другог небеског тијела, са другачијим навикама и правилима. Он је узор будућем

човјеку, који схвата да само у дјелењу другима лежи за нас удео у Божијој благодати и радости, човјек кога ће дух љубави да одушевљава. Аскетско ревновање оца Јована и његово свештенослужење чине хармоничну цјелину. Ипак свештенство у њему све друго одређује. Отац Јован је потпуни свештеник, духовни отац Русије, њен врховни пастир, иако није постигао титулу Патријарха. Његова чудотворна молитва показује више од свих титула и достојанства непобитно божанствено свештено овлашћење које има. Пред њим се приклањају владике као и задивљено монаштво. Неоспорно се оцу Јовану показује Христов лик, чист и јасан, као у једва коме прије њега. Његов искрени, ватрени, дух дочаравао је лебдење Духа Светога. Христов Дух живио је у њему.”

Отац Јован је и данас близак руском човјеку. Његов Дневник је у иностранству доживио многа издања и свуда се чита. Загранична Руска Црква по цијелом свијету, сваке године, слави његов рођендан и дан упокојења. Многи који су га лично знали, причали су о њему. Помени и списи свједоче шта он тим људима до данас значи.

Од 1950. године *“Глас Америке”* преко својих таласа доноси програме о животу и дјелу оца Јована. У емисији од децембра 1972. године се каже: „Прије шездест четири године се упокојила једна од најзадивљујућих личности Русије – отац Јован Сергејев Кронштатски. Многе књиге и свједочанства говоре о том ријетком човјеку и његовој благодатној способности да лијечи својом молитвом све душевне и тјелесне болести... За вријеме његове педесетогодишње свештеничке службе, постао је свепознати молитвеник Русије. Његова апостолска, проповједничка, пророчка и целебна дјелатност пробила се у народ, те је свима био познат као искрен и благодатан свештеник.

Његова продуховљена ријеч ишла је право у срце и покретала добро”.

Отац Јован припада оним ријетким појединцима духовне историје, који су не само својим духом, него цјелом својом душом, кроз чист духовни живот стекли христоликост. Стога се његова личност све више истицала што се више у Христа утапала. Отац Јован није знао за своје приватне интересе, нити за надокнаду кроз само душевне вриједности. Он се није везивао за јавну дјелатност, нити за науку. Неподјељен, пун и цео он се окреће Христу и живи у Њему. У тој неподјељеној христоцентрично-сти почива његов пророчки значај. Његово исповедање Православља је

врједније од свих апологетских трактата. Јер он се темељи сасвим у Христу и може са апостолом Павлом да каже: А живим – не више ја, него живи у мени Христос. Ријеч Божија, као централна истина, опредјељује цијело његово постојање. Отац Јован је био велики старац, духовни отац Русије. Многи монаси, свештеници чак и владике, стајали су под његовим непосредним духовним руко-водством. Он је био, такође, пророк послат Русији пред буру, да би је позвао на покајање срца. Његова је ријеч требало да остане међу људима, те да води расејан и непоколебан Руски народ ка једином спасењу - животу у Христу.

Успомена на Светиој Јована Кронштатској слави се 20. децембра по новом (2. јанура по старом) календару.

Књига љубави

Неки византијски цар бејаше наручио од једног краснописца да му припреми препис Старог и Новог завјета. Дуго је трајало док није био довршен, али је зато резултат био задивљујући. Ову прекрасну Библију, чија је вриједност превазилазила петнаест златника, цар је даровао једном Старцу пустињаку који му је једном помогао. Тај Старац, мало прије свог упокојења, предаде овај драгоцен дар свом послушнику Геласију.

Године су пролазиле и Геласије постаде духовник једног скита са прилично монаха. Обичавао је да прекрасну Старчеву књигу оставља у Цркви скита да би је користили сви оци. Ова је Библија истински украс и изазивала је дивљење свих. Једног јутра, по завршетку службе, стиже у скит један калуђер пролазник. Иђаше да се састане са неким Старцем у једном скиту који се налазио прилично далеко, али када је доспјео до скита Аве Геласија намисли да мало застане.

Пошто га дочекаше и почастеше, оци га одведоше у Цркву да се поклати светињи. Оставише га да се помоли, али га искушење наведе да угледа драгоцену књигу. Није се одупро помисли да је украде и тако је сакри испод своје мантије и брзо напусти скит. Аве Геласије одмах увиде крађу, али не рече ништа другим оцима, јер није хтео да хватају лопова.

А овај калуђер, стигавши у град није губио ни часа. Смјеста поче да трага за неким ко би био заинтересован да купи ову скупоцјену књигу. Убрзо нађе једног купца, и одмах поче да се цењају. У почетку је калуђер тражио шеснаест златника, али купац није прихватио да да толико новца јер је веровао да не вреди толико. Дуго су се расправљали око цене све док купац предложи:

(преузето са сајта www.bsn.org.yu)

-А да ми је оставиш, оче, на неколико дана да је покажем једном познанику који се разуме у то?

Калуђер се сложи да је остави купцу на неколико дана да би овај упитао за мишљење и свог пријатеља. Вјеровао је како ће на крају успети да заради прилично новца. А купац чим узео књигу отрча до Аве Геласија, кога је много поштовао, па га упита за мишљење. - Аво, неко ми нуди на продају ову Библију за шеснаест златника. Шта кажете, вреди ли толико или да је не купујем? Рече и показа Библију Ави. Аве Геласије одмах препозна стачев дар и без икаквог узбуђења рече:

- Узми је, брате. Заиста вреди, барем колико ја могу да видим.

Купац се захвали Ави, узео Библију и радостан због куповине коју је требало да обави стиже у град и нађе калуђера. Но, тада му паде на ум да слаже да би покушао да спусти цену.

- Хајде човече... Чекао сам те... Шта је било? Рече калуђер кад га срене.

- Благослови оче, али бојим се да ћу те разочарати. Отишао сам и показао књигу коју си ми дао Ави Геласију, али ми рече да не вреди толико колико кажеш. Вредност је много мања.

На сам помен Авиног имена калуђер задрхта.

- Рече ли ти Ава још нешто? Запита калуђер.

- Не, оче... Ако, дакле, желиш даћу ти дванаест златника да је задржим, одговори купац.

Али, од свега што је купац говорио калуђер није чуо ни ријечи. Мисли су му била са Авом Геласијем и са његовим поступком.

- Дакле, договорили смо се, упита купац.

- Нисмо, брате мој... Не и хиљаду пута не. Опрости ми што си се толико трудио, али промјенио сам мишљење. Не продајем ову књигу, рече и узевши Библију изгуби се у градским улицима. - Дуго је

пјешачио, а у њему се одвија права борба, Авина врлина и љубав коју је показао тиме што га није одао, пробадале су као игла његово срце које је било узнемирено крађом коју је починио. Много је суза текло из његових очију и са истинским покајањем упуту се друмом који је водио према Авином скиту.

Стигавши у скит угледа Аву Геласија како сједи на клупици при улазу. Паде на кољена пред Авине ноге и не престајући да лије сузе мољаше га да му опрости његово страшно недјело. Ава му заиста опрости због његовог истинског покајања.

- Бог те благословио, брате. Али је тебе нешто молим. Узми ову Библију као дар због нашег познанства, рече Ава.

Али где калуђер да нађе снаге да прими књигу коју је био украо? Са још већим сузама и са болом у души рече Ави.

- Молим те, Аво мој! Прими натраг књигу коју сам украо, јер иначе моја душа неће наћи смирења. Молим те...

Ако тако стоји ствар, мој брате, онда иди и остави је тамо одакле си је и узео, рече Ава, а калуђер одмах отрча и постави драгоцену Библију на њено мјесто, у Цркву скита, тачно тамо одакле је бјеше кришом узео.

Доброта Аве Геласија из корјена је промјенила овог калуђера који затражи од Старца да остане код њега као послушник. И заиста, Ава га прихвати и од тада калуђер није ниједом више починио сличну грешку.

Архијереји Епархије јоркарловачке (5)

Владика Јосиф Стојановић (1771 - 1774)

Послије смрти Владике Данила Јакшића Епархија је остала пуну годину непопуњена. Митрополит Јован Ђорђевић (1769-1773), није поставио у Плашком ни привремену управу. Митрополит Ђорђевић одређује да се у Плашком до даље наредбе све чува како јест док “његове смјерности пастирско промишљање и одлука царског и краљевског величанства не одреди о осиротјелој Епархији да буде утјешена добрим и способним архијерејем”. Није волио владика Данила из разумљивих, мада морално неоправданих разлога. Напокон предложио је двору за

епископа ове Епархије Јосифа Стојановића, пензионисаног епископа костајничког и северинског, који је био калуђер манастира Врдника до избора за владика 1754. Митрополит је објавио свештенству и народу да ће нови Епископ због старости и даље резидирати у Костајници. Аксентије Гавриловић, јеромонах манастира Врдника одређен је за архијерејског помоћника – администратора Епархије. До тада је био егзарх арадског владике. Епископ Јосиф је знао да његов избор није добро примљен у Епархији, па у једном писму пита гомирског игумана Теофила Алексића, да ли може “без

свакаког препјатствија” доћи у Плашки. У ствари владика Јосиф како тако управљао је дјелом Епархије на територији Баније, док је Аксентије Гавриловић доста самовољно и непопуларно администрирао осталим дијелом Епархије. Администратор Гавриловић држао се крајње опортунистички према војним и грађанским властима. Све у свему, осјетило се да на кормилу цркве нема снажне руке владике Данила. Године 1773. владика Јосиф подноси оставку, када је поново пензионисан. Одлази у Осијек гдје је умро у прољеће 1774.

Архијереји Епархије јоркарловачке (6)

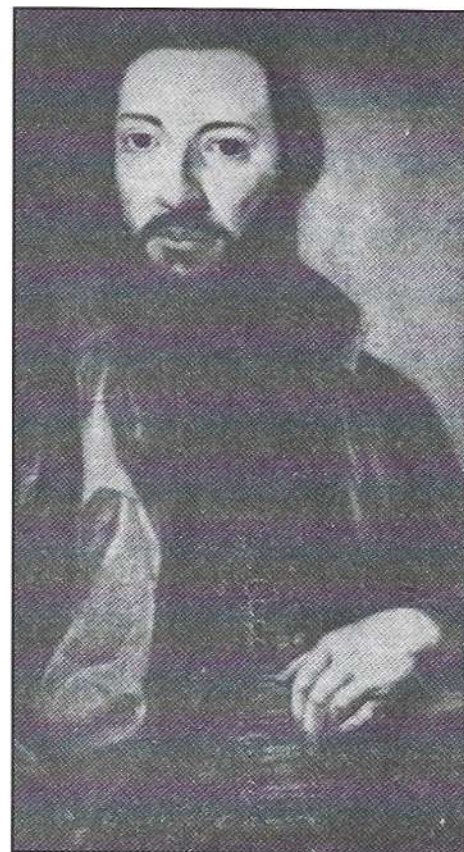
Владика Петар Петровић (1774 - 1784)

Владика Петар родом је из Сремских Карловаца. Био је пострижник манастира Раковца, а потом архимандрит. За Епископа горњокарловачког изабран је 1774. године, а устоличен у Плашком 1775. год. Године 1784. против своје воље премјештен је у Арад. 1791. године премјештен је у Беч за референта за српска питања при Илирској дворској канцеларији. Када је 1792. године укинута Илирска канцеларија, премјештен је на исти положај при Угарској придворној канцеларији.

Чим је преузео управу Епархије удаљио је ранијег администратора Гавриловића. Убрзо је заволио средину и народ, па је уложио велики напор да поправи затечено стање и да живот цркве крене напријед. У том правцу донио је више наредби и одлука. Његово

управљање Епархијом пада у вријеме Регуламената од 1770. године који је ограничавао права митрополита и епископа и био срачунат на одвајање јерархије од народа. За његово вријеме донешен је такозвани Нови регуламент, гори од ранијег. Као Епископ горњокарловачки доживео је доношење и такозване Деклараторије од 1779. године која није значила бољитак за Цркву, већ сужавање привилегија и подчињавање цркве грађанској власти.

Владика Петар Петровић организовао је Епархијску конзисторију према уредби од године 1755. Он није могао захтјевати од власти стриктно поштивање преосталих права датих народу. Подржавао је народ да не клоне у оним тешким временима. Умро је у Темишвару децембра 1800. године.

Из књиџе: “Народне пјесме, пословице и слике из живота и обичаја Срба на Кордуну” Просвјета, Загреб 1987.

Божјићи обичаји Срба на Кордуну

Бећ на Бадњи дан се у кући осјећа блажено расположење јер се очекује дан радости и љубави кад се сви при сусрету, дружина у кући, сва три дана, љубе и поздрављају са “Мир Божји!”, “Христос се роди!”. И строги постови све до 1941. године доприносили су томе расположењу. Код Срба за вријеме поста нису се јела ни јаја ни бијели мрс, а већ на Бадњи дан се пекло прасе што је обећавало богату и веселу гозбу. Болесници и болешљива дјеца нијесу постили. Око подне се уноси на огњиште и наслони на пријеклад подебљи пањ или клада која ће држати ватру сва три дана. Од овог поступка мало се мијењало и послје двадесетих година када су у куће уношени шпорети (штедњаци) и нестајала огњишта јер је већина кућа, које су имале вајат или качару, за ту прилику тамо намјештала огњиште. Те зграде овично нијесу имале горњих подова па је ту печено прасе, те обављано све оно што се раније обављало у кући.

До сумрака се намири стока и обаве се сви кућни послови и спрема се вечера. Бадњачки обред се обавља код огњишта у главној породичној соби ће је бјелијем столњаком прекривен сто на који се ставља сито у којем су све врсте жита које кућа сије и свијећњак са свијећом воштаницом. Тада се у соби окупи сва дружина. Домаћин пали свијећу и поздравља дружину са “Мир Божји”; а сви одговарају “Христос се роди”. Тада се сви љубе са домаћином, а онда међу се свако са сваким. Божјића свијећа на столу гори до сутрадан и на Божјић послје ручка гаси се вином. Затим сви прилазе огњишту и домаћин посипа житом и полијева вином бадњак уз поново мирбожење, читање Оченаша и сазивање Божјег благослова бадњаку и огњишту пригодним ријечима које су свагдје

другачије, али им је смисао увијек исти: да се ово свето породично огњиште никада не угаси; да га Бог, као сада ми житом, засипао сваким берићетом, а дружину здрављем и слогом итд. Дружина на то одговара: “Амин”. Тада се дружина поново враћа у собу и домаћин доноси пуну шареницу сламе и поздравља “Мир Божји”. Дјеца пијучући као пилићи чупају сламу и разбацују по соби, а остатак домаћин истреса под сто. Домаћица по слами баца орасе и љешњаке, а дјеца се грабе ко ће више пронаћи. Тада домаћица ставља под столњак брус од косе и замотуљак са главицом бијелог лука, стручић босиљка, груменчић тамјана и смотак танке воштане свијеће. (Ово се зове Божјића амајлија и чува се, заједно са три љескове гранчице, цијеле године за гредом – сљеменом. У прољеће се ставља под сјеме у бисаге. Брус се употребљава код разних упала у стоке и чељади. Брус се умочи у ракију или слану воду и њиме се трља оток). За вечеру је обавезно супа од пасуља, куван бакалар или друга сушена риба, печени кромпир и кувани пасуљ са луком као салата. Све је зачињено уљем. Прије вечере одрасли стају око стола, а дјеца око мале софре на сред собе. Крсте се, домаћин чита Оченаш и Вјерују, па се сједа за вечеру. Иза вечере се доноси вино и мошт (слатко вино за жене које нијесу пиле вино па се за њих остављало непреврело) и домаћин диже здравицу у част надоласка највеселијег празника у години поново зазивајући Божји благослов на кућу, на што дружина одговара са “Амин”. Кад се испије вино, избацује се из чаше посљедња кап уз ријечи: “Да Бог да оволико труња у житу, штете у тору и неслоге у кући!”. И пошто дружина одговори са “Амин!”, опет се љубе.

Послије вечере прелази се на ријешавање загонетки које

поставља или домаћин или највјештији члан дружине и сви се труде да одгонетну. Ако неко три пута правилно одговори, тај се искључује из даљњих одговора како би се дала могућност да погађају и други који мање знају. То траје до пред поноћ. Навешћу само неколико примјера загонетки:

1. Гураво прасе све поље попасе. (Коса и косиште)
2. Триста јаше, триста каше, један пуче, сви стадоше. (Тара и ткање)
3. Нити горе, нити доље, само ти се каже, погодити нећеш. (Тара и ткање)
4. Оштра сабља узлети и посјече па иза густе тарабе утече. (Језик)
5. Покље носи - жена није, црнину носи - никога не жали, ко чоек хода, а чоек није. Е па погоди шта је? (Поп)
6. Истим лавезом и зло и добро најављује. (Пушка)
7. Мастан каиш кроз траву утече. (Змија)
8. Мирно о клину виси, а само о злу мисли. (Сабља)
9. Дрвена куја на потоку лаје. (Пракљача)
10. Во уђе у шталу, а рогови осташе вани. (Сврадо)
11. Није паун, није лијеп, мала глава, очи нема а није слијеп, у репу му сва памет. (Кантар)
12. Два вјерна друга један другог слиједе, нахране свијет, а њих земља поједе. (Цртало и лемеш на плугу)

Кад се приближи поноћ, дјеца се обавезно купају у топлој води (негдје и одрасли). (Зими се купало у качици у ћошку куће иза раширеног покривача). А кад мине поноћ, дјеци се даје по парче печенице, отпјева се “Рождество Твоје” и иде на спавање. Старија дјеца спавају ту ноћ на слами под столом, што им чини велико задовољство, а вјеровало се да то ваља да би постала мудрија.

Старији ту ноћ мало спавају јер се једни спремају цркви на јутрење, а други обављају послове који се пред зору и у зору морају обавити. Кад орози најаве зору, једно од чељади иде на извор по воду са којом ће се мијесити божићна чесница и ковтрањ за Мали Божић. На извору се обично нађе више комшијске младежи и ту се за мирбожење пољубе. Ту се често измире и они који су били у свађи. У чесницу и ковтрањ домаћица стави по сребрни новчић и то тако да се не види из тијеста. Кад се појави зора, домаћин излази са пушком на источни дио куће и пуца преко куће како би кућа и све у њој и око ње било заштићено од свих недаћа. Кад се домаћин и водоноша враћају у кућу, поздрављају са "Мир Божић", а домаћица их уз отпоздрав посипа житом и љубе се. Крупна стока то јуро мора бити до зоре нахрањена и отимарена и рано се гони на појило. Домаћин и домаћица разломе погачу па се са упаљеним свијећама стају свако с једне стране

врата и пропуштају марву на појило. То исто чине кад се говеда враћају са појила. Пастир то јутро вуче за собом љескову мотку и не смије ни викати нити ударати марву. Кад пастир повеже стоку, домаћини споје погачу, пољубе се са пастиром и домаћин каже: "Да Бог и Божић благослове све нас и ово благо. Брујало, блазило се, квасило се као млада шума. Кућа нам, штале и обори набрекли од берићета. Гладан вук, лисице, обади и муве бјежали од нашег као зец од пушке, а дружина нам у љубави, слози и здрављу још многе Божиће чекала дочекала и испратила". Потом улазе у шталу и сваком марвинчету дају по парче погаче, а остатак смрве и баце свињама у корито. Пред доручак се једино тих дана пије ракија, једу ораси и јабуке, а онда сир и млијеко. Код доручка нема церемонија. Божић је један од четири празника у години кад се ишло масовно у цркву. Поред Божића, то су Ускрс, Свети Сава и празник који слави мјесна црква. На празник цркве долазили су људи

и из удаљенијих мјеста "на збор" и то су били скупови гдје су загледи за женидбу момци и ђевојке за удају. Ђевојке нијесу ишле "у збор" док нијесу биле за удају.

По повратку црквара је ручак. Сва дружина стане око стола на коме је цицвара и чесница. Домаћин узме чесницу, чита Оченаш и Вјерују, ставља руком знак крста преко чеснице, затим је сви хватају једном руком и ломе је. Ако је много дружине, ломе се двије чеснице. Одломљену парчад свако ставља преда се. Тада сви узимају жлице, захвате цицваре и држе у руци. Домаћин затвара очи и пита: „Шта раде тице?“ „Цвркућу, купе гамад а жито не зобљу," - одговара домаћица. „Шта раде звијери?“ „Бјеже у шуму?“ „Шта раде душмани?“ „Немоћни су па од пакостисе гризу.“

У свакој кући питања се слободно формулишу, али им је смисао исти. Затим дружина сједа и најприје се једе цицвара. Наточе се чаше вина и домаћин држи здравицу

у којој помиње колико је часних предака под овим кућним сљеменом савило Божић, каква је корист од слоге и љубави у задрузи, на кога се треба угледати и како се понашати према комшијама, кумовима и пријатељима да би имали углед и помоћ у свакој незгоди. Ово посљедње је било посебно важно јер кућне задруге нијесу могле посуђивати новац од банака и других преко мјеница него само од пријатеља. Здравница се пије до капи. Ручак се наставља кокошијом супом и месом, па печеном тучевином и на крају печеницом. Колачи су повица (повитица) од сира или јабука.

Ко је нашао у чесници новац, тај послјеручка иде у шталу да чесницом пречисти музне краве и теглеће коње или волове које пољуби у чело.

Послије ручка долази у кућу полазник. Вјерује се да он доноси срећу. Ннекада је то просјак, али најчешће наручени гуслар или неко важно чељаде из комшилука и он мора пробати од сваког јела и пића ако не може да руча. На одласку добива на дар чарапе или кошуљу. Њега код доласка посипљу житом и сви присутни се с њим љубе. Тада се гаси божићна свијећа полијевањем вином и пази се на коју ће страну дим из свијеће кренути и према коме. То се различито тумачи. Негдје се вјерује да с оне стране куда дим иде треба очекивати нешто весело, као свадба и слично.

Сва три божићна дана, чак и на снијечној вијавици, сва младеж иде послјеручка на брда у КОЛО. Мјесто за коло је ко зна кад одабрано, брдо које доминира већим бројем села и заселака. Није се носило јело нити су ложене ватре. Играло се коло, пјеване су пјесме и извођене су разне игре као рвање момака, натезање клупка и ужета и друге, а најважније је било гађање у нишан из кратких пушака (кубура). Тројица најбољих нишанџија награђивани су струком босилка и пољупцем неке дјевојке или младе снаше које су им качиле дар на ревер. У сумрак се коло завршава.

На први дан Божића мора се почети сваки посао да би цијеле године све ишло од руке. Женска чељад почиње предење, везиво, ткање и друго што се сматра женским радом, а мушкарци разне дрводјелске послове, оправку обуће, коњске опреме, ограда око куће, па и мало копање земље тако што би разгинули снијег. Наравно, све симболично.

Стари, који су имали коње а нијесу отишли у коло, послјеручка хватају коње у саонице, окићене шареницама и копертама, да се просанкају уз пјесму кроз неколико села. Ако пролазе поред неке крчме, крчмар им износи вино, тзв. буклију, као сватовима и то се не плаћа. А тих се дана у крчму не свраћа, осим пијанаца.

Други дан Божића, осим одласка у цркву и у коло, нема других церемонија. Трећи дан се износи слама из куће.

На Мали Божић (православна Нова година) у зору одрасли из куће окупају се на гумну и на стожер ломе ковртањ. На стожеру остављају парче те погаче уз ријечи домаћина: "Ово птицама да нам чисте бубе са воћа и љетине." Затим се чита Оченаш. По повратку у кућу домаћин их посипа божићним житом које са тада скупља са стола.

Прота Душан Пушкар из Топуског прибиљежио је разговор са Стевом Миљевићем из Мале

Врановине и навео низ појединости које нијесам запамтио. Зато их наводим као допуну својих сјећања и записа, Биљешке су урађене 1983. године, а Стеван Миљевић има 83 године и он се сјећа слиједено:

Ватра се држала осам дана у знак пуноће за цијелу годину;

Уочи Божића спремају се дрва да се неби цијепала благих дана када се ништа не ради осим што се стока и чељад морају нахранити;

На Божић ујутро посипа се говече житом и пољуби уз ријечи: "Љубим тебе а ти љуби друге", да би говеда била мирна и да се не боду. Сваком говечету се даје парче бундеве да буду дебела као бундева. Када се руча, даје им се комадић чеснице и које зрно жита да стока буде здрава. Послије ручка у кућу се уводио во коме су давали вина;

На Божић ујутро диже се рано по воду са три запаљене лучке које су у задњем дијелу нерасцијељене, што симболизује троичност једног Бога. Тада се донесу три љескове гранчице са ресама и вода. Тим гранчицама и водом замијеси се чесница, а послјеручка гранчице се стављају за греду-думен. Тада се донесе и једна љескова гранчица – љетораст и око ње домаћинца омота три пута тада испредену нит пређе да би добро родили кестен и конопља.

Ујутро се пуца преко штале из кубуре да би било све здраво као олово;

Ковртањ стоји до Малог Божића када се износи на гумно гдје га домаћини са чељади окреће уз молитве које зна, обично Оченаш и Богородицу. Ко нађе новац у чесници, сматра се срећним и тај започиње сијати жито;

Столице (троношци) у кући нијесу се смијели превртати сва три дана Божића да се добро не би окренуло на лоше;

На Божић ујутро једно од укућана завезаних очију умуља некакву крпу у луг (пепео) на огњишту и веже је за плот уз ријечи: "Као што ја видио сада, тако јастреб видио моје пилиће".

Из "Православља" бр 905, од 1. децембра 2004.

Солжењичину уручен орден Свете Саве

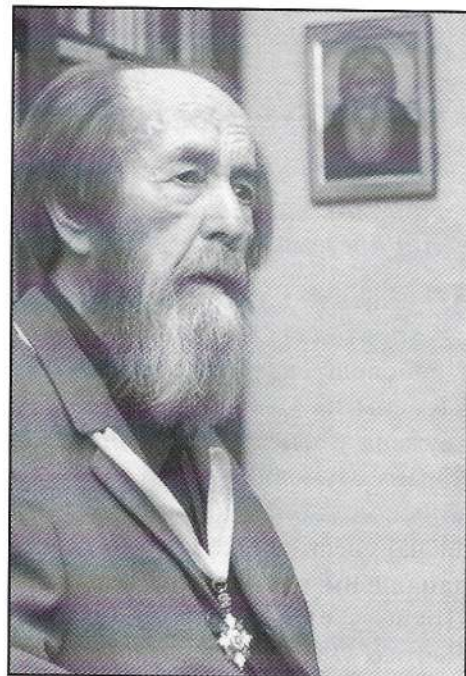
По благослову Његове Светости Патријарха српског Г.Г. Павла, 16. новембра 2004. године, Александру Солжењичину уручено је највише одликовање Српске православне цркве – орден Светог Саве I степена. Његово Високо-преосвештенство Митрополит црногорско-приморски Г. Амфилохије и Његово Преосвештенство (умиро-вљени) Епископ захумско-херцеговачки Г.Атанасије посјетили су великог књижевника у његовом дому, гдје су му уручили највише одличје Српске православне цркве. Овом свечаном чину присуствовао је архимандрит Антоније (Пантелић), настојатељ Подворја СПЦ у Москви и протојереј Николај Балашов, секретар Одјељења за иностране и међуправославне односе Московске Патријаршије.

Поводом додјеле ордена Светог Саве I степена Александру Солжењичину, Митрополит црногорско-приморски Г.Амфилохије је славном руском књижевнику рекао да је њега Бог заиста сачувао да кроз његова уста проговоре милиони страдалника из архипелага Гулаг и да је он сачувао памћење на то велико, неизрециво страдање руског народа и Свете Русије. "Уједно", истакао је Митрополит, "ви сте свједок да добро ипак коначно побјеђује и да је јачи образ у човјека од звјерињег

лика који покушава да уништи љепоту људског лица. Ви сте свједок истине, побједе добра, доброте, као проповједник покајања и самоограничења као основног метода људског преображаја, како појединачно, тако и свеукупних народа".

Том приликом, српски архијереји су уручили Александру Солжењичину чувену књигу "Задужбине Косова", као и Меморандум Светог архијерејског сабора о Косову и Метохији преведен на руски језик.

Захваљујући на указаној части, Александар Солжењичин је изразио благодарност Његовој Светости Патријарху српском Г.Г. Павлу и Светом архијерејском синоду СПЦ за почаст која му је овим чином указана. Солжењичин је нагласио да додјелу овог високог признања тумачи као очевидан знак многовјековног духовног заједништва Руске и Српске православне цркве, које происходе из истих духовних корјена, а заједништво Црква је извор узајамне љубави наших народа. Солжењичин је рекао да је у вријеме бомбардовања, у прољеће 1999. године, био са нашим народом свим срцем, дјелио наше бриге и тугу, која се умножавала осјећајем беспомоћности због немогућности да помогне.

"Наши народи су прошли кроз тешка искушења, вријеме духовне смутње, зато је важно да издржимо и сачувамо наш дух", рекао је на крају Александар Солжењичин.

Александар Солжењичин Молитва

Како ли је лако живети с Тобом,
Господе!

Како ли је лако веровати у Тебе!

Када се смути у недоумици
или поклекне ум мој,
када најумнији људи
не виде даље од данашње вечери
и не знају, шта треба чинити сутра,
Ти ми шаљеш јасну увереност
да Ти јеси

и да ћеш се Ти побринути,
да се сви путеви добра не затворе.

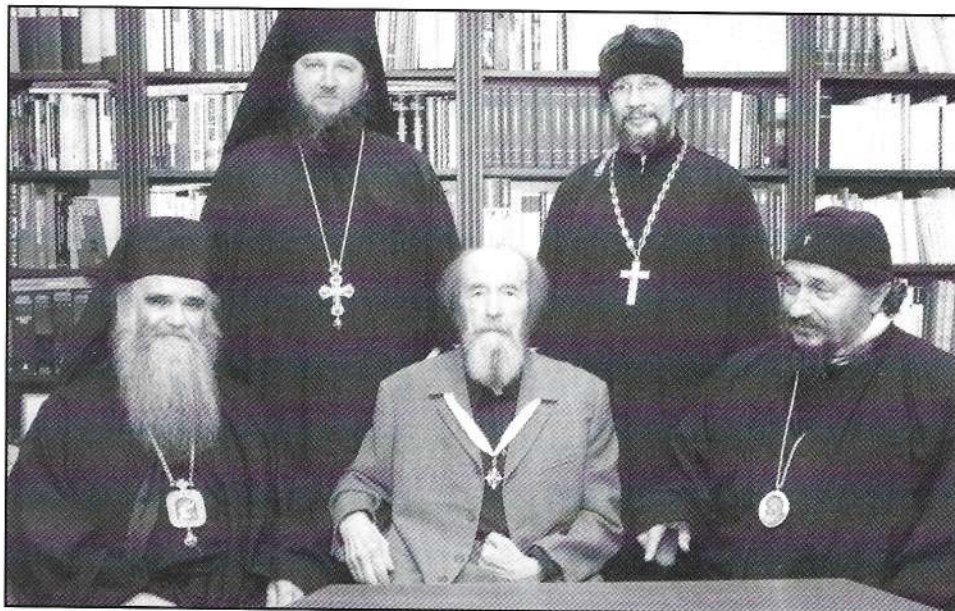
На леђима славе земне
ја се с дивљењем осврћем на тај пут
кроз безнађе - овамо,
одакле сам и ја смогао послати
човечанству

одсјај зрака Твојих.
И колико буде требало
да их још изсијавам, -
Ти ћеш ми дати.

А што не успем –
значи, Ти си одредио за другога.
(1960)

из књиге: Угличко звоно, Мрвице, 2004.

Превео са руског
Митрополит црногорско-приморски
Г. Амфилохије

Преузето са веб странице Епархије горњокарловачке

Крајње вијести из Епархије Горњокарловачке

Рукоположење ђакона Зорана Мумовића у чин презвитера

У недјељу 31. октобра 2004. године, на празник Светог апостола и јеванђелисте Луке, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим на Светој Архијерејској Литургији која је служена у манастиру Гомирју, рукоположио је ђакона Зорана Мумовића у чин презвитера. У својој бесједи Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим истакао је значај свештеничке службе и потребу мисије Цркве у данашњим временима. Управо због потребе мисије Цркве у страдалној Епархији горњокарловачкој, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим поставио је свештеника Зорана на опслуживање парохије костајничке на Банији.

Рукоположење ђакона Душана Лујића у чин презвитера

Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим служио је на празник Преподобне Пелагије Свету Архијерејску Литургију у манастиру Гомирју. Током Свете литургије, Епископ Герасим рукоположио је ђакона Душана Лујића у чин презвитера. Његово Преосвештенство Епископ Г.Г. Герасим у својој бесједи пожелио је благослов Божији новорукоположеном посленику на њиви Господњој.

Прослава празника Преподобне Маји Петке - Параскеве на Коларићу

На празник Свете Петке, Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим, служио је Св. Архијерејску Литургију на Коларићу уз саслужење јереја Мирослава Бабића, пароха коларићко-војнићког.

У беседи Његово Преосвештенство Епископ Г.Г. Герасим нагласио је значај Св. Тајне Причешћа која нам је надсушаствено потребна, јер у пролазности овоземаљског живота једино је живот у Господу залог за будућност, а таквим животом живјела је у нашем народу много слављена Преподобна Мати Петка – Параскева.

Вријеме након Св. Литургије Његово Преосвештенство Епископ Г.Г. Герасим провео је у разговору са вјерницима повратницима као и са гостима из Аустралије. Трпеза љубави припремљена је у парохијском дому који је обновљен средствима Министарства обнове као и уз помоћ ЕУО-а Епархије горњокарловачке. Стара црква на Коларићу, посвећена Св. Петки, запаљена је заједно са 91 српском душом 1941. год. Недалеко старе спаљене цркве подигнут је нови храм посвећен Вазнесењу Господњем. 1997. г. у цркву је бачена ручна бомба која је девастирала храм. Доласком јереја Мирослава Бабића на парохију коларићко-војнићку 2001. г. храм је обновљен и у њему се редовно врши богослужење.

Српска православна парохија дворска у Двору

Настављена обнова храма Св. Великомученика Георгија

Црква Светог Велико-мученика Георгија у Двору до 2003. године била је у доста лошем грађевинском стању, лошег и дотрајалог кровишта и покроба, столарије и тако рећи без олука. Такво стање ове светиње проузроковало је велику штету у унутрашњости храма, на вриједним фрескама и инвентару цркве. Да би заштитила цркву од даљњег пропадања наша црквена општина 2002. године се обратила Министарству културе Републике Хрватске на расписани натјечај за финансирање предложених програма у култури за 2003. годину. Великим разумијевањем од стране поменутог Министарства наш план и програм што се тиче обнове цркве у Двору за 2003. годину је прихваћен и највећим дјелом финансиран. Обнову цркве је у многоме помогла Општина Двор те вјерници својим прилозима. У тој години направљен је велики помак у погледу започињања обнове цркве. На цркви је измјењена дјеломично дотрајала грађа, у потпуности замјењен покров,

стављени бакрени олуци и комплетно обновљен звоник. И поред доста урађеног остало је још пуно тога да се уради, да би црква заблистала у свом пуном сјају. Због тога Црквена општина Двор 2003. године поново се обратила Министарству културе са планом да се у 2004. години обнови дотрајала столарија и да се изради дренажа око цркве. Након завршетка радова за 2003. годину цркву је обишла и гђа Мирјана Висин из Конзерваторског одјела која је изразила задовољство за дотад урађено. Такође се увјерила да је столарија дотрајала и да таква проузрокује велику штету у унутрашњости цркве, те да је неопходна дренажа јер је у цркви велика концентрација влаге. Имајући то све у виду наш план и програм за 2004. годину је прихваћен и у већем дјелу и финансиран. Министарство културе је за предвиђене радове издвојило 100.000,00 куна. Трошковник радова са громобраном који није био обухваћен предложеним планом је 156.000,00 куна. Преостала финансијска средства по трошков-

нику је обезбједила Општина Двор. Од предвиђених радова до сада је обновљена столарија, а у току је израда дренаже која је већим дјелом завршена. Уз завршетак радова на дренажи преостало је да се уреде тротоари према улазу у цркву. Надамо се уз Божију помоћ да ћемо у 2005. години започети са обновом цркве Свете Петке (Параскеве) у Горњем Јаворњу.

Уз видан помак обнове светиња овога краја све је очитија и духовна обнова православног народа на овим просторима. Посјета вјерника на Светим богослужењима, кад се узме у обзир пријашње стање, у једном дјелу је задовољавајућа, али она треба да буде још боља. У погледу тога истакнути ћемо чињенично стање да је за кратко вријеме наша црква, парохија богатија за шездесет и пет новокрштених чланова. Такође је све више оних који poste, затим оних који се исповиједају и причешћују, што је у бити суштина и основ наше вјере и нашег спасења.

У временима која нам надлазе, поучени искуством наших предака који су управо у својој духовности проналазили снагу за опстанак на овим подручјима, остаје нам да се кроз Свету Тајну покајња истински вратимо својим духовним корјенима кроз које ћемо сачувати и своју традицију и културу.

протојером Радослав Анђелић
парох дворски

Храм Светог Великомученика Георгија

Српска православна парохија у Петрињи

Петрињска парохија

Православни вјерници у Петрињи и даље су без своје светиње, градске цркве Светог Спиридона. Некада је то била веома лијепа грађевина која је красила сами центар Петриње. До Другог свјетског рата била је смјештена уз сами хотел "Банија" који је такође био у власништву Црквене општине у Петрињи. На тугу и жалост вјерника црква Светог Спиридона је срушена 1941. године. Многа, имовина је одузета па и поменути хотел Банија. Дуго је требало чекати да се порушени храм подигне, али дошла је 1976. година када је храм заблестао у пуноме сјају. Али та срећа није трајала дуго. Долази 1991. године када црква бива порушена до темеља. Упорни народ са свештеником по трећи пут започиње градњу новог храма али овај пут је срушен прије његовог доврштека. Некадашњи украс центра Петриње сада постаје ругло цијелога града па и цијеле Хрватске.

У Петрињи постоји и капела Светог Николе која се налази на Православном гробљу. Она је такође девастирана. Прошле године

започета је њена санација. Тим радовима утврђено је да је унутрашњост капеле на неким мјестима била осликана. Финансијске могућности су мале па је и обнова капеле успорена. Сваке године на дан Светог Николе у капели се врши Света Литургија. Тада долази већи број вјерника, што је знак да Православног народа има у Петрињи и да је неопходна изградња храма Светог Спиридона. Наше храмове посјећују и дјеца нарочито на веће празнике што је засигурно допринијела и вјеронаука која се одржава у Основној школи у Јабуковцу. Часове вјеронауке похађају ученици до петог разреда, а укупно је двадесет и двоје ђака. Осталим разредима није допуштено да се предаје. Ти исти ђаци на дан Светог Саве долазе на Свету Литургију и онда својим Светосавским pjesмама увеличавају тај дан.

На петрињској парохији има још једна црква која није срушена у овом задњем рату, а то је црква

Капела Св. Николе

Светог Илије, која се налази у Блињи. И она је веома оштећена. Богослужења у овој цркви су поприлично посјећена. На храмовну славу дође и до шесто вјерника. Славље које траје цјелога дана сваке године прекине неколицина људи који дођу из сусједног села Комарево. Псују, добацују, пријете, а на крају када им ни то не успије, пуштају гласно националистичку музику па и ону усташку. Народ засићен свађе убрзо се разилази. Сва свим овим упозната је и петрињска полиција која увијек дође на увиђај. Али проблем је у томе што их не могу спријечити у њиховим слиједећим изгредима који се дешавају сваке године на исти дан.

Повратак национализиране имовине је у току. Видљивијих резултата за сада нема. Ангажован је адвокат који ће засигурно цијели случај убрзати.

Уз Божију помоћ, а и уз помоћ државе и вјерног народа надамо се да ћемо убрзо започети градњу ратом порушеног храма Светог Спиридона и добити у повратак национализирану црквену имовину.

јереј Миле Ристић
парох петрињски

Хотел Банија

Српска православна парохија српскоморавичка

Слава хора парохије српскоморавичке

Нове године као и претходних, парохијски дјечији хор "Владика Данило Јакшић" прославио је своју Крсну славу, Обновљење храма св. Георгија - Ђурђиц, свога заштитника. Од како постоји, а то је дванаеста година, хор прославља своју славу а разлози су двојаки: молитвено обиљежити свога заштитника и код ових младих нараштаја створити праву слику порјекла и значаја славе. И овом приликом, када за наш часопис пишем као вијест саму прославу није од више да у пар редака назначим, а многим и поновим поријекло и значај Крсне славе или крсног имена како се често слава код нашег народа и назива.

Слава је једна од главних одлика српског Православља, за коју не зна остали хришћански свијет. Наш народ прије примања хришћанства је био многобожачки народ, који је поред врховног бога Перуна имао и своја домаћа божанства и разне кумире од којих се у сусрету са хришћанством тешко одрицао. Најмлађи Немањин син је ту показао не само практичност, него слободно можемо рећи и једну дубоку визију када је те многобожачке кумире замјенио великим светитељима Цркве Христове. Ти светитељи постаће и остати до дана данашњег, а и до краја заштитници и помоћници српских домова и огњишта, цркава, манастира, села и градова. И сама Црква је ту имала у виду практичне разлоге, препоручивала породицама које светитеље да славе, а обично су бирани светитељи у јесен, зиму и рано прољеће када је мање радова на њивама. Од увођења крсне славе она ће остати непрекинута традиција код Срба од времена покрштавања до данас. Слава ће у тешким временима оправдати визију Светога Саве и Његову практичност тиме што ће у временима разних недаћа, било ратова, глади, помора

или атеизације остати оно кандило из којег ће треперити жижак вјере не дозвољавајући да се она угаси. Једном рјечју слава је била нит и мост која је нашег човјека у одређеним историјским вакумима вјере преоштавала и чувала исту. Тај случај је био у парохији српскоморавичкој, када се не тако давно, није ишло с поносом у Цркву али се по домаћинствима славила слава, ако не баш у оној својој пуноћи и правилу онда бар што су се састајали на дан Светог Николе, Светог Ђурђа, Светог Јована или осталих светитеља. Слава им је била свјетлост који ће их из бурних и тамних таласа земаљских океана извести на пучину гдје ће почињати онај истински живот са Христом и у Христу. Ето то је један од разлога зашто ове младе нараштаје учимо славити славу јер у њима сутра видимо истинске домаћине и домаћице који ће знати како и шта треба да би се свечано и молитвено обиљежио заштитник било куће, цркве, села или пак града. Тада је уведена пракса да сваке године друго дијете припреми Славски колач који симболише самога Христа који је хљеб живота, затим кољиво као симбол вјечног живота-смрти и васкрсења и славску свијећу чија свјетлост представља (симболизује) свјетлост науке Христове. Из године у годину чланови хора се труде да поменуто припреме и што љепше украсе у славу и част свога заштитника. Тако је за овогодишњу славу славски

колач припремила Ведрана Вујновић, ученица четвртог разреда гимназије, а кољиво са свијећом Мартина Пришћан, ученица осмог разреда. Пошто је празник Ђурђиц (Обновљење храма Светог Георгија) био радни дан, служено је вечерње богослужење. Уз присуство свих чланова хора који су пјевали на вечерњем, увијек драги гости били су: отац Михајло са игуманијом Параскевом из манастира Гомирја, отац Драган, парох из Плашког те очеви Зоран и Душко, ново-рукоположени свештеници наше Епархије. По завршењу вечерњег богослужења и освећења славског колача отац Михајло је дивним ријечима честитао члановима хора њихову крсну славу пожељевши им да њихова младост и љепота, заједно са њиховим слављењем Бога буду уткани у мозаик наше вјере која ће им освјетљавати њихове путеве кроз живот у будућност.

Послије овог светог чина сви заједно су отишли у просторије црквене општине гдје је била приређена и славска вечера. Током вечере изненада по Божијој вољи стигао је Преосвећени епископ Герасим који је ову свечану вече славе хора увеличао удјеливши нам свима свој Архипастирски благослов и честитајући нам празник. Послије извјесног дружења и пјесме разишли смо се богатији Духом и надом до идуће славе, до идућег Ђурђица.

протојереј Јеленко Стојановић
парох српскоморавички

Фелџон: Стјаро Село

Црква Свѣтої Јована Крстїиѣља

Араго, моје вољено Старо Село. Ево, са великим болом у души, тугом и пијететом твој Ђуро пише ти слово опроштајно. Слово опроштајно цркви које више нема, селу којег више нема.

Старо Село, некада давно звано Вилић, смјестило се у Гацкој долини недалеко града Оточца. окружено са запада и сјевера шумовитим брдима Ињим врхом, Мишишљаком и Рујевком, те огољелим Зоришљаком, а са југа и истока ријеком Гацком и каменитим Врчебрдом обраслим дријеном и љеском. Било је то најљепше село у Гацкој долини. Куће смјештене по засеопима, подаље једна од друге, око кућа воћари, а даље плодне равнице, ливаде и пашњаци. Изнад села гајеви и бјелогоричне шуме. Питомо гнијездо близу града, а изван бучног саобраћаја. Тешко је рећи кад је било љепше: у прољеће кад се природа буди, шуме зазелене, процвату дријенови и воћари, љети када зоре жита и миришу ливаде, у јесен кад шуме и воћаре оспе безброј боја или зими када све забијели у ињу и снијегу.

Старо Село основано је досељавањем Срба 1658/59 године. У то доба Турско царство било је на врхунцу моћи. Турци су освојили

већи дио Хрватске. Граница је текла од Ђурђевца, преко Чазме до Саве, јужно од Купе к Сјеничаку и Слуњским брдима, затим Кораном до Бариловића, јужно од Плашког, Јесенице и Врховина, те на југозапад преко Велебита до мора. Гацку долину Турци нијесу освојили, али је била стално изложена упадима Турака. Становништво је избјегло и цио крај опустјео, као и остала хрватска подручја близу границе. Гацка долина је брањена из тврђава Дренов кланац, Оточац и Прозор, гдје су биле војне посаде. Због ове сталне турске опасности аустријски цар Фердинанд узима ове опустјеле крајеве под своју власт, те организује Војну крајину, која се постепено шири дуж цијеле турске границе. Са друге стране, турским освајањем српских земаља, почео је велики покрет народа са старих огњишта према западу. Аустријске власти насељавају Србе, који су бјежали испод турског јарма, у Војну крајину ради обране од Турака. Преци Старосељана тако населише Старо Село.

Према народном предању Старо Село основало је тринаест породица. Село се кроз вијекове развијло. Године 1830. има 358 становника, 1941. 70 домова и 408

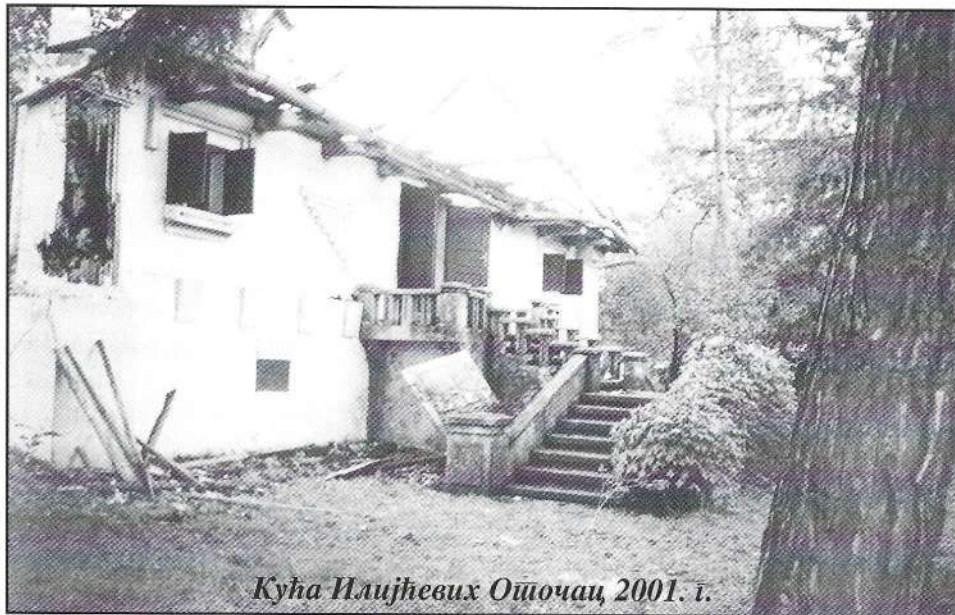
становника. Након Другог свјетског рата долази до све веће миграције у градове. Преко 250 радних способних и школованих напушта Старо Село, тако да је у њему 1991. године остало само 109 мјештана. Други разлог овоме је и пад наталитета, па је у селу било све више старих и све мање дјеце.

Презимена стросељачких породица била су: Алексић, Бобић, Божичковић, Вуксан, Диклић, Дуганџија, Мандић, Милаковић, Маријан, Потребић, Ђурчић, Узелац и Шуџица. Крајем деветнаестог вијека прижени се у Старо Село Петар Орлић из Главаца у кућу Бобића, па узне презиме Бобић-Орлић. Имао је двоје дјеце Перицу и Перку. Перичин син Марко врати дједово презиме Орлић, те одатле то презиме у селу. Почетком двадесетог вијека прижени се у Старо Село Јоле Павелић из Главаца, те је од тада постојала и кућа Павелића у селу.

Постоје у селу и остаци веома старе цркве Светог Духа на врху брда Зоришњак. Још и сада види се вијугави пут који је водио страном брда до цркве.

Такође на падини Врчебрда, када се креће путем поред куће Стојана Милаковића према камену званом "бован" постојали су темељи неке зидане грађевине и ту су се могли наћи и остаци керамике. Кад сам био дијете говорило се да су то остаци цркве. Међутим, будући је на Врчедолу било јаподских могила, већа је вјеројатност да се радило о неком јаподском храму и о керамици из доба Јапода.

У селу се налазе и остаци градине Вилић прекривени земљом. Рођени Старосељанин Арсен Диклић, позната јавна личност, писац више књига и режисер више филмова, намјеравао је покренути акцију истраживања и откопавања темеља ове градине. Осујетио је ово рат 1991. године.

Кућа Илијевих Оточац 2001. г.

Ваља споменути још нешто из народног предања које сам као дијете чуо у селу прије Другог свјетског рата. Говорило се, да је прије садашње цркве Св. Јована постојала једна мања дрвена црква, која је изгорјела и да је након тога село неко вријеме било без цркве. Та дрвена црква није се налазила на мјесту садашње, него нешто југозападније, па су то мјесто звали "црквиште". Повезивати ту стару дрвену цркву и пожар у ком је изгорјела са градњом цркве 1863. године мислим да је погрешно. Вјеројатно се ради о дрвеној цркви која је постојала у периоду од досељења 1658/59. па до градње постојеће цркве 1742. године. Ради се о периоду од 83 године и сасвим сигурно село није било толико дуго без богомоље. Са друге стране, у вријеме мог дјетињства, од градње цркве 1863. прошло је само 75 година. Синови и унуци градитеља били су још живи и сјећања свјежа. О томе, како је изгледала црква прије градње 1863. године и како је тада црква грађена слушао сам више пута од ђеда Ваје Бобића рођеног 1861. г, а умрлог 1953. г. На основу тога и дајем податке у наставку.

Црква Светог Јована

Црква Светог Јована у Старом Селу, саграђена је 1742. г. (Franz Bach, Otochaner Regiments Geschichte, Trst 1855.g, str. 315). Осим каменог pročеља са звоником на преслици, израђеног од плавог вратничког камена, којим су уоквирена и улазна врата и два полукружна прозора изнад врата и испод звоника, од камена су били направљени само темељи. Цијела црквена лађа и олтар били су направљени од храстових брвана, споља и изнутра набачени малтером. Црквени кров био је покривен шимлом. Иконо-стас у цркви био је дрвен, а иконе на иконостасу у цијелости рад чувене гомирске Балтићеве сликар-ске школе из друге половине осамнаестог вијека. На звонику била су два звона. Једно од њих

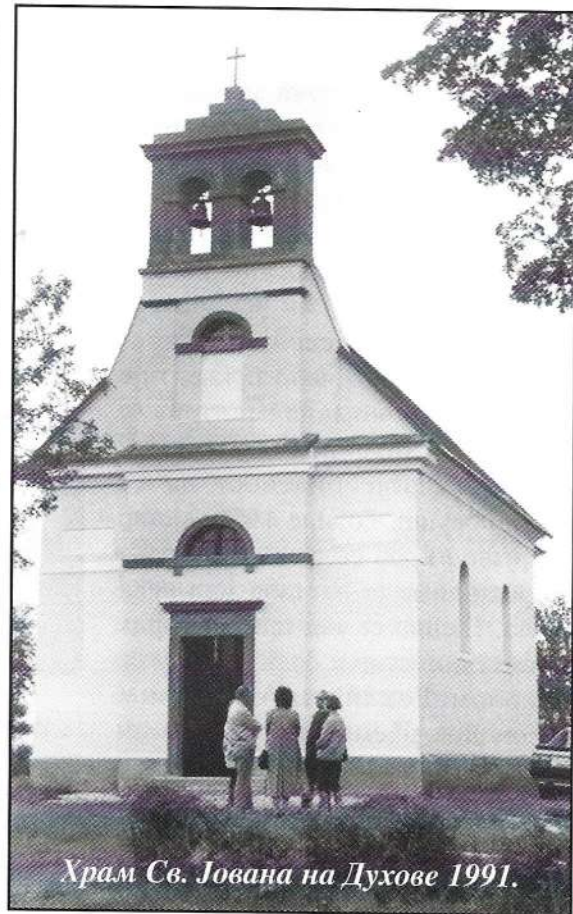
било је историјско звоно, које је народни вођа Малиша Мандић набавио од сердара Стојана Јанковића. Кажу да је то звоно имало посебан, умилан звук. Кад би се над селом надвили олујни облаци, звонило би се тим звоном и спријечило падање туче. Сем икона на иконостасу у цркви су чуване четири врло старе иконе, које су приликом досељења донесене из старе постојбине. Чуван је у цркви и већи број цјеливајућих икона.

Сјеверно и источно од цркве смјештено је сеоско гробље. Са јужне стране цркве уз саму међу црквене порте налазио се низ старих гробова прекривених каменим плочама са уклесаним натписима. Двије такве плоче налазиле су се недалеко улаза у цркву, са лијеве и десне стране.

Половином деветнаестог вијека ова стара црква била је посве дотрајала. Године 1863. срушен је дрвени дио цркве и у цијелости озидана нова од камена, направљено ново кровиште и прекривено лимом. Црква је изнутра попличана каменим плочама. Направљен је нови иконостас, али по мјери старог, па су иконе стављене на своја мјеста. У доњем реду биле су пријестоне иконе, изнад царских двери тајна вечера и Света Тројица, лијево и десно иконе празника и светитеља, те на врху дванаест апостола и Распјатије.

У Првом свјетском рату 1917. године аустроугарске су власти дале налог да се скидају звона са цркава за потребе лијевања топова. Скинута су тада оба звона са цркве. Народ је још дуго спомињао и жалио за звоном Малише Мандића... Нова два звона набављена су тек 1935. године.

Село је у Другом свјетском рату, у односу на друге крајеве у Лици, добро прошло. Неколицину угледнијих људи одвеле су усташе и убиле. Нешто је изгинуло у борбама на разним странама. Мањи је број избјегао са четницима. Међутим, остало је то живо село!

Храм Св. Јована на Духове 1991.

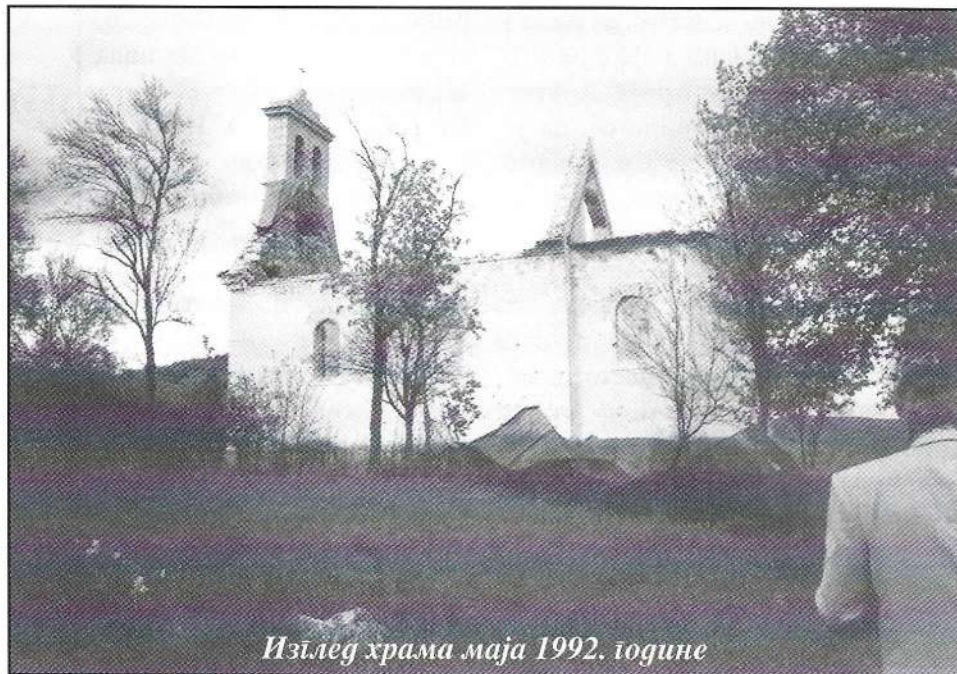
Црква је такође остала недирнута. У јуну 1941. године професор Ткалчевић из Загреба са својом екипом скидао је и односио у Загреб вриједније иконе из православних цркава. Почетком јуна скинули су и однијели из цркве Светог Јована пријестону икону Пресвете Богородице, Тајну вечеру, седам икона Апостола, неколико икона празника и већи број цјеливајућих икона. Послије рата ове иконе нијесу враћене, већ их преизима Музеј Срба у Хрватској. Током рата један митраљески метак пробио је мање звоно, па оно није више имало прави звук. Друго је све сачувано.

Након Другог свјетског рата комунистички режим води жестоку борбу против Цркве. Оснивају се сељачке радне задруге. Форсира се одлазак из села и запошљавање у градовима. Старо Село као приградско село ово је жестоко захватило. Многи млађи чланови Сељачке радне задруге или запослени у Оточцу постају чланови партије. Мало ко је тад у цркву долазио. Затро се и народни збор на Дуово. Чак је било идеја да се

црква сруши. У једној радној акцији поправка сеоског пута за насипавање пута злонамјерно је срушен зид око цркве и поваћене историјске камене плоче са старих гробова јужно, у црквеној порти, плоче разбијане и тиме насут пут. Урађено је ово у Лици гдје камена има на претек!

Црква је све више про-падала, нарочито чело цркве, гдје су отпадали комади малтера и камена са зида испод звоника. Запријетила је опасност да се звоник сруши. Године 1971. вјетар је срушио кров са сјеверне стране и преко зиме је настала још већа штета. Нашло се тад ипак храбрих и паметних људи у селу на челу са Николом Диклићем Мујиним и Арсом Диклићем. Они су основали Одбор за поправак цркве као јединог културно-историјског споменика у селу. Прикупили су прилоге у селу, поправили кров, извели још неке мање поправке и са обадвије стране учврстили звоник зиданим појачањем. Тиме је, додуше, звоник изгубио нешто од своје љепоте, али је спасен од рушења.

Осамдесетих година прошлог вијека ситуација у односу на Цркву код Срба у Гацкој долини полако се мијења на боље. Активни свештеник Милош Спасојевић обнавља цркву за црквом. Омиљен и поштован у Старом Селу покреће и тамо акцију. У договору са мјештанима оснива 1988. године Грађевински одбор за обнову цркве, са циљем да се црква у потпуности обнови и украси за прославу њене двјестепедесете годишњице 1992. г. на челу Одбора био је протојереј Милош Спасојевић, секретар др. Бошко Вукмировић, старосељачки зет, чланови Милош Бобић Савин и Неђо Диклић Арсин, те потписник ових редова. Био сам задужен за вођење акције за прикупљање прилога изван Гацке долине. Припала ми је велика част да напишем чланак за "Православље" са кратким историјатом цркве и апелом за слање прилога. Чланак је објављен у "Православљу" од 15. јануара 1989. године. Одазив је био

Изглед храма маја 1992. године

приличан. Међу првима прилог је послао Епископ жички Г. Сефан, који је пред Други свјетски рат био ђакон и катихета у Оточцу. Стизали су прилози из Загреб, Љубљане, Црне Горе, Сједињених Држава, Канаде, Енглеске и Њемачке. Прилагали смо и ми одборници, но највише су дали и учинили Старосељани у новцу и раду. Добровољним радом обављен је голем посао чишћења црквеног тавана од птичјег измета који се ту гомилао деценијама. Одвезено је тога преко двадесет тракторских приколица.

Радови су текли по плану и већ за Дуово 1991. г. већи дио посла био је обављен: кров поправљен и бојадисан, урађена нова фасада, стављени нови прозори и остакљени, заштићени металним мрежама. Звоник и други дјелови од камена очишћени и премазани средством за заштиту, скинуто и заливано звоно пробијено метком у Другом рату. Изнутра у цркви направљен је нови плафон, нови малтер на свим зидовима и зидови обојени. Овај успјех дао нам је полета. Договарали смо се да након прославе 1992. г. наставимо са прикупљањем прилога и цркву прекријемо бакреним лимом, оградимо и уредимо гробље.

Прије прославе поред неких мањих, требало је да се уради још један велик и деликатан посао: да

се рестаурира постојећи дрвени иконостас који је од старости био сав попуцао, да се ураде у цркви постојеће иконе и да се покуша из музеја вратити на иконостас иконе однесене из цркве 1941. г. Посао око рестаурисања иконостаса и уређења икона обећала је обавити моје кумче академска сликарка и рестаураторка Олга Николић, кћерка протојереја Јована Николића из Загреб.

Међутим, већ у љето 1991. г. у ваздуху се осјећала нека напетост, струјало је неко зло. Зле силе преузимале су иницијативу, ђаво је радосно и лако радио свој посао. Но, вјерујем, нико није могао да наслути шта се спрема, колико зло навире. Ја до краја нијесам вјеровао. Одлучио сам да у августу одем на одмор кући у Оточац, али назвао ме је прота Милош и напосто ми забранио да још чујем његов глас: "Не долази! Не долази у обзир да дођеш! Док ти ја не кажем не долази!" тада сам се први пута замислио и нијесам отишао.

Сјетих се тада након тога разговора једног догађаја из маја 1991. г. Прота Милош и ја дошли смо да обиђемо радове на цркви у Старом Селу. Недалеко од цркве живјела је дивна, побожна старица Мара Диклић Милосавина, тада у доби од 90 година. Неизмјерно се Мара веселила обнови цркве, долазила, пратила све што се ради. Кад је видјела проту Милоша и мене

Унутарњи изглед храма маја 1992. године

дошла је до цркве. Нешто прије тога откопали смо и очистили једину преосталу стару надгробну плочу лијево од улаза у цркву. Радници који су бојадисали кров, нехотице су по плочи пролили мало црвене боје (миниума). Угледа Мара то, промјени се у лицу и поче се крстити, те рече "Дијете, Ђуро... Ово је као поливена крв..." и оде одмахујући главом... Дана 6. новембра исте године након уласка хрватских јединица у Старо Село, склонила се код Маре у кућу, Мика Бобић Милошева, мајка мога школског друга и пријатеља Милана, тада доби 83. г. Њих двије су униформисани злочинци затворили у кућу и кућу запалили.

Крај цркве и села

Након диобе на српска и хрватска подручја у љету 1991. г. Старо Село, иако посве истурено према Оточцу, нашло се у Крајини. Већ почетком јесени 1991. г. долази до повремених оружаних окршаја, па је становништво из села почело да бјежи у сигурнија подручја. Општи напад на село изведен је 3. новембра 1991. г. изјутра око 7 сати. Након што су извршиле окружење села са Ињина врха, драга Бариних, Млишњака и Врчебрда започело је жестоко гранатирање села од стране јединица хрватске војске. Најприје је погођена црква запаљивим гранатама, затим је почео напад оклопним возилима, те

је током три дана цијело село спаљено. Већи дио мјештана успио је побјећи. Неколико млађих мушкараца погинуло је под оружјем бранећи село. Међутим, свирепи су побијени бројни цивили. Поред већ споменутих, спаљених Маре Диклић Милосавине и Мике Бобић Милошеве, убијени су голоруки и немоћни Петар Диклић Мујин, стар 72. г, Милка Жунић стара 79. година, Јела Милаковић Милкина стара 72 године, Анка Узелац Илијина стара 66 година, Никола Ђурчић Илијин стар 72 године, Милица Алексић Илијина стара 63 године и Драга Бобић Илијина стара 76 година...

Четири старе иконе донесене приликом досељења, које су чуване у олтару цркве и икону Св. Великомученика Георгија, која је пала из иконостаса о. Милош и ја у љету 1990.г. похранили смо у парохијски дом у Оточцу, да не би дошло до оштећења или отуђења за вријеме радова на цркви. Међутим, на Бадњи дан 6. јануара 1992. г. спаљен је парохијски дом у Оточцу, па су и ове иконе или изгорјеле или отуђене прије паљевине.

У јесен 2001.године, 15. септембра изгорјела је и моја кућа у Оточцу (није намјерно запаљена). Тако су умрли Старо Село и црква Светог Јована.

Моје село

Уводно рекох: моје Старо Село, па да кажем зашто моје село. Нијесам у њему рођен, нијесам у њему живио, али од дјетињства ми је било жао што моја кућа није у селу, што се ту нијесам родио. Намјеравао сам замолити Старосељане да ме у њихову гробљу сахране.

Ево како је то било. Изјутра на Дуово 1935. године кума Сока Перичина дође по мене, узме ме за руку и одведе преко поља Бишкупљака у Старо Село и затим старијем путем у цркву Светог Јована на збор. Доводили су мене и прије код кумова Перице и Соке, играо сам се са њиховим синовима Милошем и Марком, мојим јарганима и млађим Душаном, али моја љубав према селу рођена је тог дана. Дјеца из села похађала су основну школу и гимназију у Оточцу. Пут у град водио је поред моје куће. С њима сам одлазио у школу, с њима се враћао. Са њима сам провео дјетињство и прву младост. За вријеме студија често сам долазио кући, на ферије и кад год бих могао. Са старосељачком омладином ишао сам на црквене зборове и недјељне састанке. Звали су ме Ђуро Илићев. Кад бих тако дошао у село старије жене и људи дочекивали би ме срдечно са драгим ријечима: "Ево нами нашег Ђуре!"

И ето... Ваш Ђуро написа ово слово нашем драгом селу.

На крају, нека ово буде и спомен мојој генерацији Старосељана и Старосељанки, лијепим цурама и кршним момцима: Милени Бикиној, Милици Периној, Даница Мићиној, Милици Јовановој, Милеви Старјешиновој, Јови Душанову, Милошу, Марку и Душану Перичиним, Милану Вајином Милошевом, Драгиши Драговом, Петру Јованову, Милошу Савину, Николи Мујином, Сими Ковачеву, Ради Марјану и осталима, старим и младим са којима проведох најљепше дане дјетињства и младости.

дипл. инг. Ђорђе Илић

Српска православна парохија гомирска

Прва Крсна слава удружења жена "Гомирје"

У Гомирју већ двије године дјелује и ради удружење "Гомирје", које окупља двадесетак узорних мајки, сестара из парохије гомирске. Предсједница удружења је госпођица Душанка Мрвош, службеница из Гомирја која успјешно води ово удружење трудећи се да у својим могућностима даде још један допринос бољем и разноврснијем животу жена у Гомирју. Активности и рад овог удружења су различити: од хуманитарног до културно-умјетничког карактера. Као женска пјевачка група узимају учешће у прославама празника и других свечаности. Пред божићне парзнике обилазе старе, болесне и немоћне доносећи им не само мали скромни поклон него и лијепу ријеч дајући им до знања да нису сами и остављени. Активно учествују у животу и раду парохије гомирске, организују ходочасничка путовања по нашим светињама. Тако смо до сада обишли наше манастире Крку, Крупу, Лепавину, Гомијоницу у Републици Српској и храмове града Бања Луке. Организују изложбе ручних радова, како својих тако и из других крајева. Вриједне руке ових жена помагале су и око прославе 400

година постојања манастира Гомирја, када су за ту прилику испекле велику количину колача за тај дан. Њихово присуство није изостало ни ове године када је наш манастир посјетио Његова Светост Патријарх српски Г.Г. Павле, којом је приликом хиротонисао и устоличио новог Епископа горњокарловачког Г. Герасима. Ту су оне и сваке Велике Госпојине и других празника да помогну и учине и малу корист себи и свом манастиру за кога су дубоком љубављу и вјером везане.

Крајем августа чланице удружења примио је у манастиру Преосвећени владика Г. Герасим, ком приликом су у разговору са њим поред свих својих активности и рада овог удружења изразиле жељу да имају своју крсну славу. Преосвећени је са великом радошћу дао благослов да славе крсну славу Свете Софију, Веру, Наду и Љубав као своје небеске заштитнице.

Давши им благослов за слављење крсне славе Преосвећени владика Г. Герасим им је рекао: "Угледајте се на ове три свете мученице и њихову мајку, у свом животу и раду будите као Света Софија, имајте вјере као Света мученица Вера, наду и живот вјечни

као Света мученица Нада и љубови међусобно као Света мученица Љубав, јер је љубав темељ свега овдје на земљи и темељ спасења".

На дан крсне славе 30. септембра у манастирској цркви вечерње је служио протојереј Јеленко Стојановић, парох српскоморавички и протсинђел Михаило Вукчевић, духовник манастира Гомирја и парох гомирски. За ову прилику чланице су израдиле иконице своје славе, које смо осветили прије вечерње и подјелили свим чланицама. На крају вечерње заједно су са мати Параскевом отпјевале духовну пјесму "Вјера, Нада, Љубав" у славу и част својих заштитница.

Након вечерње прешли смо у манастирску трпезарију гдје смо дочекали Владику Герасима који дошао да пререже славски колач и освети жито за њихову прву крсну славу. Слављење се наставило за трпезом љубави коју су богато припремиле руке ових мајки и сестара.

Нека им Васкрсли Господ молитвама Свете Софије подари свако добро и здравље да и даље раде све на славу Божију, а на добробит и корист нашег народа и парохије гомирске.

протсинђел Михаило (Вукчевић)

Преузето са веб странеце Епархије горњокарловачке

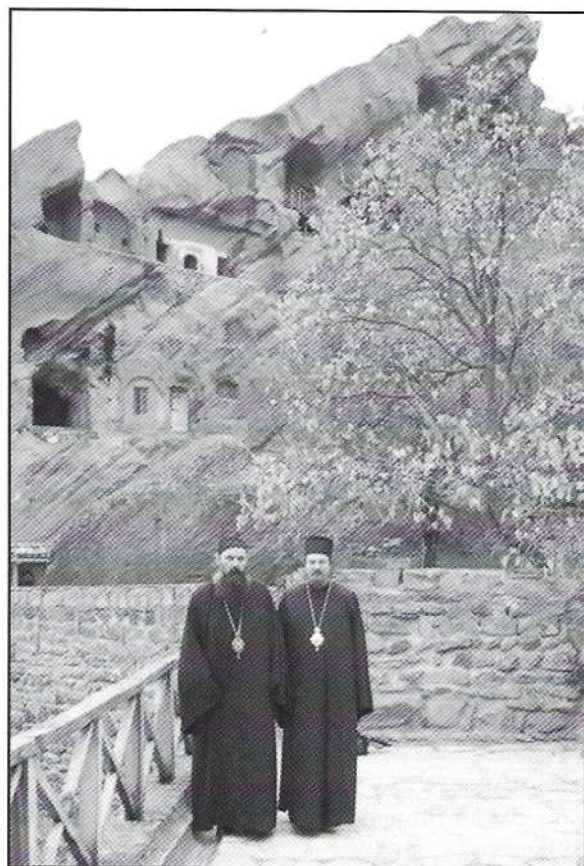
Епископска посѣта Грузији

Делегација Српске Православне Цркве и Српског Патријарха састављена од Епископа бихаћко-петровачког Г.Г. Хризостома, Епископа даматинског Г.Г. Фотија и Епископа горњокарловачког Г.Г. Герасима, била је у седмодневној посјети од 20. – 27. новембра Грузијској Православној Цркви. Том приликом делегација Српске Православне Цркве као и делегације осталих помесних Православних Цркава учествовала је у свечаностима које је приредила Грузијска Православна Црква поводом освећења завјетног храма Грузијске Православне Цркве и Грузијског народа посвећеном Светом Великомученику Георгију, као и отварања симпозијума поводом двије хиљаде година хришћанства у Грузији.

За вријеме боравка у Грузији делегација Српске Православне Цркве успјела је да посјети и неке Епархије Грузијске Цркве: Некреску Епархију на челу које је Митрополит Сергије који је показао манастире из четвртог и шестог вијека и гдје смо се поклонили светињама које се налазе у тим манастирима. Такође делегација Српске Цркве је посјетила Епархију

којом управља Патријарх Грузијски Илија Други и том приликом видјели манастире и испоснице у којима су се вјековима подвизавали и данас подвизавају монаси.

Грузијска Православна Црква је древна црква и датира из четвртог вијека и добила је самосталност од Анти-охијске Православне Цркве. У храмовима и манастирима Грузијске цркве чувају се многе светиње као на примјер: Хитон Господњи, плашт Светог Пророка Илије који се налазе у саборном храму града Мхета, гроб са тијелом Свете Равно-апостолне Нине просвјети-тељице Грузије, глава Светог Апостола Томе која се налази у катедралном храму у граду Тбилисију, мошти Светог Максима Исповједника, као и Јована Златоустог која се налази у Абхазији, мошти Светог Максима Исповједника, као и челични клин којим је на Крсту био прикован Господ Исус Христос, и многе друге светиње.

Љубазност и гостопримство Грузијске цркве и Грузијског народа су нашироко познати, и делегацији Српске Цркве било је веома лијепо и пријатно боравити у окружењу грузијског народа који је по много чему сличан српском народу, а прије свега по своме страдању.

Српска православна парохија на Ријеци

Прослављена слава храма Св. Николе на Ријеци

Крајем осамнаестог вијека, 1790. године православни Хришћани су на Ријеци саградили храм и посветили га Светом Николи. Сво вријеме свога постојања храм је свједок вјере својих градитеља, али и њихових наследица. У њему су се током свих година окупљали вјерници и прослављали празнике, славили своје светитеље. Одувјек се са посебном пажњом славио заштитник храма Свети Никола, па је тако ове године по двјесточетранести пут свечано прослављена храмовна слава.

Славље је почело у навечерје празника, вечерњим богослужењем у 18.00 часова, кога су овом древном храму пуном вјерника служили домаћин протојереј-ставрофор Мићо Костић и гост јереј Драган Антонић, први парох плашчански. На крају вечерњег богослужења о. Мићо је одржао кратку бесједу о Светом Николи, а потом је по обичају свој присутној дјечи подјелио дарове. Пошто је навечерје празника пало у суботу, дошло је доста дјеце, већином предшколског узраста вођена или ношена на рукама родитеља или бака и дједова.

Сутрадан на Светога Николу је освануо сунчан али прохладан

зимски дан, а пошто је била недјеља храм је као и у навечерје био пун вјерника. Свету Литургију са почетком у 10.00 часова су поново служили о. Мићо Костић и о. Драган Антонић. На Светој Литургији се причестило око двадесет вјерника, а вриједно је споменути да је освећено четрдесет славских колача и кољива. Пред сам крај Свете Литургије, након заамовне молитве о. Драган је освети славски колач храма и кољиво. Колач је пресјекао са предсједником Црквене општине г. Слободаном Крнићем, а у окретању колача је узело учешћа и велики број присутних вјерника, који су изговарајући потврдне ријечи „И јест и будет“ потврдили своју вјеру и јединство са својом Светом Црквом. По освећењу славског колача и кољива домаћин славља о. Мићо Костић је у бесједи истакао значај крсне славе и њену улогу у очувању српског православног народа кроз историју. Истакао је свијетли примјер Светог Николе, који је својим савременицима, али и нама данас, хиљадушестосездесетједну годину након што се

упокојио у Господу, својим примјером јасно показао пут који ми треба да слиједимо. Након Свете Литургије слављеници су носећи освећене славске колаче и кољива пошли кући да дочекају госте, а остали су прешли у просторију у дворишту храма на послужење припремљено на име храмовне славе. Заредале су честитке и здравице уз жељу да се са Божјим благословом дочека и у здрављу и слиједеће године прослави храмовна слава.

протојереј-ставрофор Мићо Костић

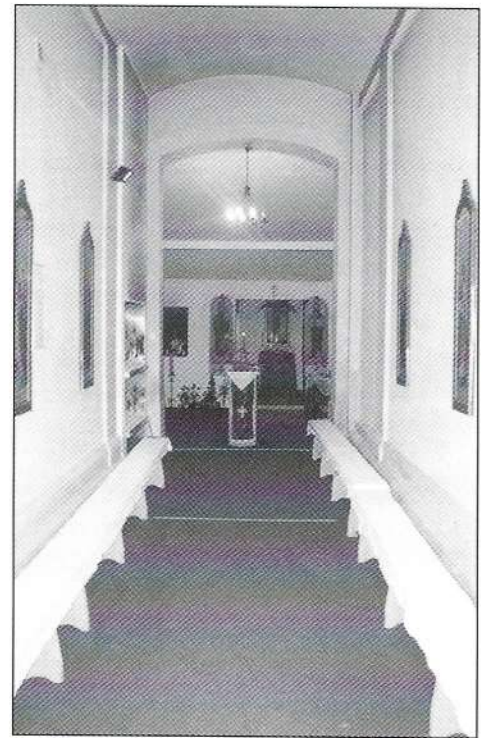
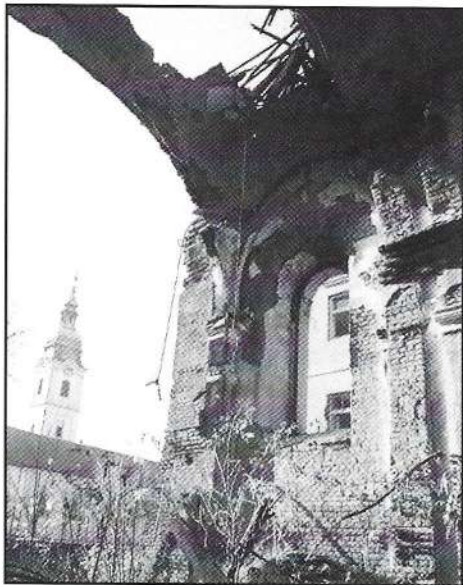

Српска православна парохија карловачка

Храмовна слава порушеног храма Св.оца Николаја

Белељепни храм Светог оца Николаја у Карловцу минираан је почетком рата 1991. године да би 1993. године био скоро у потпуности срушен. Последња храмовна слава прослављена је 19. децембра 1990. године. Од тог времена па све до данашњег празника Светог оца Николаја храм исчекује своју обнову. Као привремени бого-

службени простор, новембра двијехиљаде прве године преуређен је дио парохијске зграде у Радићевој улици у којем се од тада врше редовна богослужења. И ове године свечано је прослављена храмовна слава порушеног храма Светог Николе. У недјељу 19. новембра 2004. године на празник Светог оца Николаја Мириклијског Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим, служио је Свету Архијерејску Литургију у Карловцу, уз саслужење пароха карловачког о. Душка Спасојевића. у својој пригодној бесједи Епископ је поздравио окупљене вјернике и замолио их да у истрајности вјере одоле овоземаљским искушењима, и да у исчекивању обнове храма припремимо себе да градећи храм градимо и себе. Епископ Г.Г. Герасим у суботу 18. децембра пререзао је у просторијама Српског културног друштва "Просвјета" славски колач који су поводом своје крсне славе припремили

вјећници Градског вијећа српске националне мањине у граду Карловцу. Том приликом Епископ је објавио разговоре са члановима СКД "Просвјета" и представницима српске мањине у Градском и Жупанијском вијећу у Карловцу.

"Свети Сава Горњокарловачки"
часопис Епархије горњокарловачке излази блаґословом
Његовог Преосвешћеноства Г.Г. Герасима,
Епископа горњокарловачког.

Издавач: Православна Епархија горњокарловачка

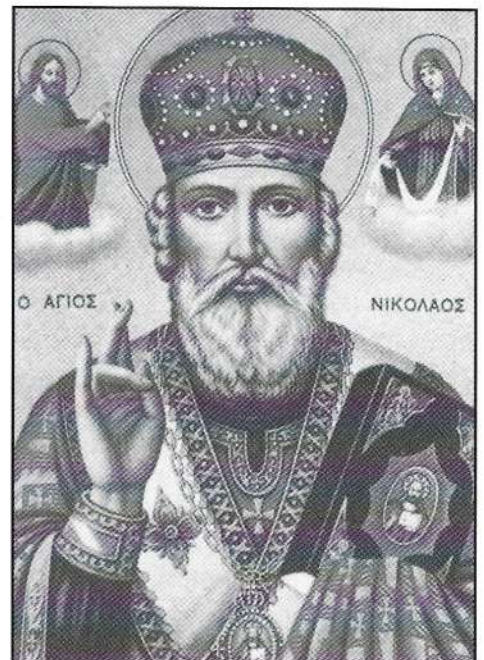
в.д. главног и одговорног уредника: јереј Душко Спасојевић,
парох карловачки

Уреднички колегиј: протојереј-ставрофор Мићо Костић,
протосинђел Михаило (Вучковић), протојереј Јеленко
Стојановић, протонамесник Милош Орел, г. Ђорђе Илић и
г. Зоран Живковић

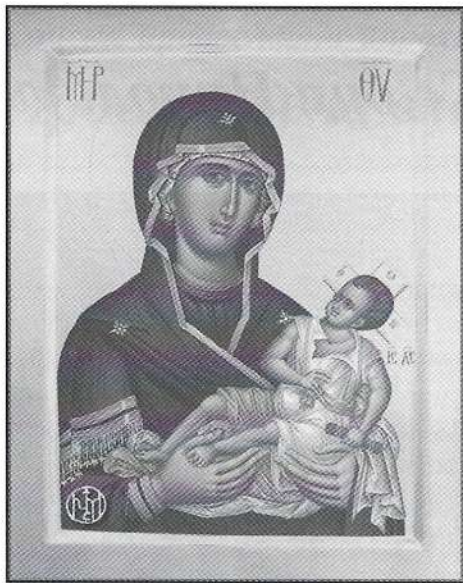
Графички уредник: г. Љубомир М. Кокошар

Адреса уредништва: ул. Радићева 14, 47000 Карловац
тел. +385 / 98 18 20 770, тел/факс: +385/47 41 15 06

Штампа: Сканер студио д.о.о. Стубичка 49, 10000 Загреб,
тел. +385 /01 36 91 413

Свети отац Николај Мириклијски

Божих, Божих

Божих, Божих благи дан,
Благог Христа рођендан,
Божих, Божих светли дан,
Сав светлошћу обасјан.

Дјева Христа родила,
Пеленама повила
У пећини Христос спи
Света Мајка над њим бди.

Слама лепо мирише
Бого-Мајка уздише,
У том звезда засија
Пећина се загрија.

Анђели се спустише
Пастирима јавише
Веселт'е се сви ноћас
Роди нам се Христос Спас.

Кад то чули пастири
Срце им се умири
Па кликнуше у сав глас
Нек се слави Христос Спас.

Нек мир свуда царује,
Нек се срце радује
Нек се свако поправља
И Господа прославља.

И ми мали српчићи
К'о сребрени звончићи
Богомајку хвалимо
Христа Бога славимо.

Божих, Божих благи дан,
Благог Христа рођендан,
Божих, Божих светли дан,
Сав светлошћу обасјан.

Епархија горњокарловачка

Његово Преосвешћенство Епископ Г.Г. Герасим

41000 Карловац, Др. Милана Немчића бр. 15

тел. 047/ 64 25 32

Архијерејски намјесник плашчански

протојер-ставрофор **Мићо Костић**

СПЦО и Уйрава парохије на Ријеци
протојер-ставрофор **Мићо Костић**

51000 Ријека, Ивана Зајца 24/1

тел: 051/335 399

факс: 051/ 324 160

моб: 091 514 82 50

spsc-na-rijeci@ri.hinet.hr

СПЦО и Уйрава парохије у Пули
Ићуман Данило (Љубоћина)

52100 Пула, Прерадовићева 20

тел./факс: 052/ 224 647

052/ 520 654 Перој

СПЦО и Уйрава парохије у
Српским Моравицама
протојереј **Јеленко Стојановић**

51325 Моравице,

Докмановићи 10

тел/факс: 051/ 877 137

моб: 098 801 051

Манастир Гомирје
протосинђел **Михаило (Вукчевић)**
тел/факс: 051/ 878 188

СПЦО и Уйрава парохије у
Дрежници

протонамесник **Милош Орељ**

47313 Дрежница, Центар 66

тел 047/ 566 179

факс: 047/ 566 351

моб: 098 18 17 844

СПЦО и Уйрава парохије у Глини

јереј **Слободан Дракулић**

44400 Глина, Хрватска 20

тел/факс: 044/ 880 615

СПЦО и Уйрава парохије у Двору
протонамесник **Радослав Анђелић**

44440 Двор,

Миле Блажевића Чађе 46

моб: 098 563 613

тел: 044 871 811

СПЦО и Уйрава парохије у
Грачацу

јереј **Лујан Лујић**

23440 Грачац

Кардинала Степинца 82

тел/факс: 023 773 667

моб: 098 18 01 888

СПЦО и Уйрава парохије у
Плашком

јереј **Драћан Анђонић**

47304 Плашки, Саборчанска 12

тел/факс: 047/ 573 459

моб: 091 533 25 02

СПЦО и Уйрава парохије у
Коларићу (Војнић)

јереј **Мирослав Бабић**

47220 Војнић, Коларић 67

моб: 091 590 62 02

047 883 519

СПЦО и Уйрава парохије у
Кореници

јереј **Далибор Танасић**

53230 Кореница, Врановача 52

моб: 091 565 69 54

053 776 279

СПЦО и Уйрава парохије у
Пећини

јереј **Миле Ристић**

44250 Петриња, Владимира

Назора 13

тел/факс: 044/ 813 419

моб: 091 585 05 46

СПЦО и Уйрава парохије у
Костајници

јереј **Зоран Мумовић**

44430 Костајница, Уфинац 1

моб: 091 73 94 087

СПЦО и Уйрава парохије у
Карловцу

јереј **Душко Сисојевић**

47000 Карловац, Медовићева 11

тел/факс: 047/ 411 506

моб: 098 18 20 770

E-mail: spco-karlovac@eparhija-gornjkarlovacka.hr

WEB страница:

<http://eparhija-gornjkarlovacka.hr>

часопис

“Св.Сава Горњокарловачки”

E-mail: glasnik@eparhija-gornjkarlovacka.hr

Администрација WEB странице

webmaster@eparhija-gornjkarlovacka.hr

РЕЗАЊЕ СЛАВСКОГ КОЛАЧА
СКД "ПРОСВЈЕТА" КАРЛОВАЦ

ХРАМ СВЯТЫХ АПОСТОЛІА ПЕТРА І ПАВЛА - ДЮБІБУДАЧКИ

